

**ZARZĄDZENIE NR 198/2025
WÓJTA GMINY SŁUPNO
z dnia 10 grudnia 2025 r.**

w sprawie przyjęcia planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego dla Gminnego Żłobka w Słupnie i Gminnego Żłobka w Słupnie z filią w Nowym Gulczewie

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 6d ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798) oraz § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2121) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny dla Gminnego Żłobka w Słupnie i Gminnego Żłobka w Słupnie z filią w Nowym Gulczewie stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie nr 224/2023 Wójta Gminy Słupno z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego dla Gminnego Żłobka w Słupnie i filii w Nowym Gulczewie.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się dyrektorowi Gminnego Żłobka w Słupnie oraz Gminnego Żłobka w Słupnie z filią w Nowym Gulczewie.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJTA

Marcin Zawadzka

Plan
opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny
Gminnego Żłobka w Słupnie
oraz
Gminnego Żłobka w Słupnie
z filią w Nowym Gulczewie

Spis treści

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny Żłobka	2
Standard I – Praca z dzieckiem w Żłobku	5
Standard II – Bezpieczeństwo dzieci w Żłobku	30
Standard III – Zasady organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa personelu zatrudnionego w Żłobku	55
Standard IV - Monitoring i ewaluacja działań Żłobka.....	74
Standard V - Współpraca osób sprawujących opiekę nad dzieckiem w Żłobku z rodzicami	97

**Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny
Gminnego Żłobka w Słupnie oraz Gminnego Żłobka w Słupnie z filią w Nowym Gulczewie**

Gminny Żłobek w Słupnie (dalej: Żłobek) mieści się przy ul. Warszawska 26 B w Słupnie, w Nowym Gulczewie znajduje się filia Żłobka na ul. Stepowej 1. Gminny Żłobek w Słupnie utworzony został w 2015 r., a organem prowadzącym jest Gmina Słupno ul. Miszewska 8a.

Przyjmujemy dzieci w wieku od 6 miesięcy do 3 lat. Gminny Żłobek w Słupnie zarejestrowany jest na 62 dzieci, zaś filia w Nowym Gulczewie na 20 dzieci. Maluchy w Słupnie mają do dyspozycji dwie sale zabaw z sypialniami i łazienkami, oraz pomieszczeniami na zabawki i materiały do zajęć kreatywnych. Jest szatnia, pomieszczenia socjalne dla personelu, aneks kuchenny, biuro. Przy Żłobku znajduje się plac zabaw i parking.

Maluchy w Nowym Gulczewie do dyspozycji mają salę zabaw z sypialnią oraz łazienkę z dostosowanymi sanitariatami. W budynku znajduje się ponadto: biuro, szatnia, wózkownia oraz pomieszczenie kuchenne. Żłobek posiada bezpieczny plac zabaw, a rodzice i opiekunowie mogą korzystać z wygodnego parkingu.

Wyżywienie w Żłobkach

Cztery posiłki dziennie dostarczane są w formie cateringu z pobliskiego przedszkola „Niezapominajka” w Słupnie.

Gminny Żłobek w Słupnie i filia w Nowym Gulczewie wypełnia zadania określone zapisami ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2025 r. poz. 798) , opiera się także na Konwencji o Prawach Dziecka, oraz standardach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2023 r. poz. 2121), w szczególności:

- 1) zapewnia dziecku opiekę w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych
- 2) gwarantuje dziecku właściwą opiekę pielęgnacyjną oraz edukacyjną, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka,
- 3) organizuje zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne uwzględniające rozwój psychomotoryczny dziecka.

Podstawowym celem działalności Żłobka jest wspieranie rodziców w opiece i wychowaniu dzieci, ale przede wszystkim zapewnianie dziecku możliwości uczenia się poprzez zabawę oraz opiekę w czasie, gdy rodzice nie mogą jej sprawować osobiście t.j. w czasie gdy są w pracy. Odpowiednio przygotowana kadra pomaga dziecku jak najszybciej się rozwijać, zdobywać nowe umiejętności społeczne, takie jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi, oraz uczenie się samodzielnej zabawy.

Metody pracy w żłobku opierają się na budowaniu relacji, poczuciu bezpieczeństwa i wspieraniu samodzielności, wykorzystując zabawy (ruchowe, sensoryczne, badawcze), aktywności w codziennych czynnościach (higiena, posiłki), opartą na uważnym słuchaniu, by rozwijać sprawność fizyczną, emocjonalną, poznawczą i społeczną dziecka, w harmonii z potrzebami i rytmem dnia.

Żłobek funkcjonuje w oparciu o akty prawne oraz dokumenty regulujące podstawowe warunki opieki nad dziećmi. Dokumentacja formalna i merytoryczna Żłobka jest podstawą spójności działań całego personelu. Dzięki temu zespół zna cele, zadania oraz ważne dla wszystkich wartości w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną.

Opiekunki każdego roku opracowują plan pracy grupy żłobkowej, obejmujący najważniejsze święta, uroczystości i wydarzenia, które stanowią podstawę do organizacji zajęć i aktywności dzieci w ciągu całego roku. Dokumenty są też podstawą do rozwijania pracy Żłobka.

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny Żłobka określa działania w nim podejmowane w celu spełnienia standardów:

- 1. Pracy z dzieckiem** – obejmują one cele pedagogiczne, opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do form sprawowanej opieki nad dzieckiem w zakresie:
 - 1) komfortowej i bezpiecznej atmosfery stwarzanej dziecku podczas jego pobytu w Żłobku,
 - 2) edukacji,
 - 3) rozwoju kompetencji społecznych i emocjonalnych,
 - 4) przebiegu procesu adaptacji dziecka,
 - 5) przestrzegania zasad higieny, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dzieci.
- 2. Zapewnienia bezpieczeństwa dziecku w Żłobku w szczególności poprzez wdrożenie i stosowanie procedur:**
 - 1) zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w Żłobku, oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci, personelu zatrudnionego w Żłobku,
 - 2) postępowania w razie wypadku dziecka,
 - 3) określania zasad pobytu w Żłobku osób innych niż zatrudniony personel, w tym zasady przyprowadzania i odbioru dzieci ze Żłobka,
 - 4) postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w Żłobku, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów.
- 3. Organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa personelu zatrudnionego w Żłobku, by zapewnić warunki sprzyjające stymulowaniu rozwoju dziecka poprzez:**
 - 1) stosowanie metod pracy z dzieckiem uwzględniających indywidualne potrzeby, zainteresowania i umiejętności dziecka,
 - 2) respektowanie indywidualnego rytmu życia dziecka przez odpowiednią organizację godzin posiłków, snu, czynności higienicznych i zabawy lub tworzenie planów zajęć w ciągu dnia,

- 3) przestrzeganie praw i obowiązków przez osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w ramach poszczególnych czynności związanych ze świadczeniem usług opieki w Żłobku,
- 4) wypełnianie przez personel zatrudniony w Żłobku obowiązków zawodowych innych niż bezpośrednia opieka nad dziećmi, takich jak: planowanie zajęć w ciągu dnia, kontakty z rodzicami, współpraca z innymi specjalistami i współpracownikami,
- 5) wsparcie rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę nad dziećmi Żłobku (adekwatnie do możliwości Żłobka oraz potrzeb dzieci objętych opieką), w szczególności przez wykorzystanie metod polegających na rozpoznawaniu i rozwijaniu potencjału oraz wiedzy i umiejętności już posiadanych przez te osoby, a także przez taką organizację pracy, która umożliwia im udział w szkoleniach aktualizujących wiedzę i podnoszących kwalifikacje.

4. Prowadzenia monitoringu i ewaluacji działalności Żłobka obejmującego:

- 1) wdrożenie procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, opracowywanej indywidualnie dla każdego dziecka przez Żłobek we współdziałaniu z rodzicami;
- 2) przeprowadzanie, co najmniej raz w roku, analizy satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Żłobek;
- 3) przeprowadzanie, co najmniej raz na dwa lata, weryfikacji realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych;
- 4) przeprowadzanie, co najmniej raz na dwa lata, przez:
 - dyrektora Żłobka, oceny pracy i ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę, w których uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność,
- 5) określenie, na podstawie ww. oceny, przez dyrektora Żłobka oraz odpowiednio wójta, wspólnie z osobami sprawującymi opiekę obszarów wymagających aktualizacji lub rozwoju wiedzy i umiejętności osób sprawujących opiekę nad dziećmi.

5. Współpracy osób sprawujących opiekę z rodzicami w zakresie:

- 1) udzielania wszelkich informacji o przebiegu opieki,
- 2) przeprowadzania, na bieżąco i regularnie, konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka.

Poniższy plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny określa optymalne warunki dla rozwoju dzieci, wskazuje sposób realizacji działań, które pozwolą organizować oraz prowadzić dobrej jakości usługi dla dzieci objętych opieką w Żłobku.

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

STANDARD I

PRACA Z DZIECKIEM W ŻŁOBKU

Cele pedagogiczne, opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do formy sprawowanej opieki w zakresie:	Planowane działania realizowane w Żłobku
1.1. Zapewnienia dziecku podczas pobytu w Żłobku, komfortu i bezpiecznej atmosfery, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie w rozwoju	1.1. odpowiednio przygotowana kadra podczas pobytu dziecka w Żłobku organizuje swoją pracę tworząc komfortowe warunki i bezpieczną atmosferę do rozwoju małego dziecka, biorąc pod uwagę wiek, wrażliwość oraz zależność małego dziecka od dorosłych w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb, kadra ułatwia dziecku wchodzenie w relacje z innymi poprzez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie w rozwoju w budowaniu poczucia tożsamości, Żłobek zapewnia dziecku: 1.1.1. komfortowe warunki lokalowe tworząc bezpieczną atmosferę podczas pobytu dziecka w Żłobku, sale w których przebywają dzieci są nasłonecznione, przestronne i kolorowe, są one wyposażone w bezpieczne, atrakcyjne i dostosowane do wieku zabawki i pomoce dydaktyczne, które sprzyjają radosnej i twórczej zabawie, warunki opieki w Żłobku zbliżone są do warunków domowych, 1.1.2. dzieciom zapewnia się stałą opiekę pielęgniarzką oraz wykwalifikowaną, doświadczoną kadrę opiekuńczo-wychowawczą, dziecko bawi się i uczy w bezpiecznej, miłej, ciepłej, życzliwej atmosferze akceptacji, wzajemnego zaufania, przyzwyczajają się do odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych osób, opiekun jest blisko wychowanka, wspiera jego rozwój, lecz na tyle daleko, by nie przeszkadzać w rozwoju potencjału dziecka, 1.1.3. w Żłobku tworzy się warunki do rozwoju samodzielności dziecka, jego ciekawości, 1.1.4. opiekun Żłobka uznaje prawo dziecka do własnych wyborów, decyzji, własnej aktywności, 1.1.5. relacje wychowawcy i wychowanka oparte są dawaniu dziecku wolności, szacunku i zaufania, 1.1.6. relacje te pozwalają rozwijać kompetencje dziecka, doceniać wysiłki i ciekawość,

	1.1.7. w Żłobku zapewnia się organizację planu dnia w grupie dostosowaną do możliwości rozwojowych dziecka, 1.1.8. w Żłobku tworzy się warunki do różnych form odpoczynku i zabawy, zgodnie z aktualnymi potrzebami dziecka i indywidualnym rytmem snu i odpoczynku, 1.1.9. dziecko ma możliwość uczenia się poprzez zabawę, zdobywania nowych umiejętności społecznych, takich jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi, oraz samodzielnej zabawy, 1.1.10. Żłobek wyposażony jest w pomoce dydaktyczne oraz funkcjonalnie i estetycznie urządzony plac zabaw stwarzający okazję do bezpiecznych zabaw twórczych,
1.2. Sprawowania opieki i komunikacji z dzieckiem opartej na szacunku i uważności na potrzeby dziecka, podmiotowe traktowanie dziecka, z należyty szacunkiem i godnością	1.2. Personel sprawuje opiekę nad dzieckiem w Żłobku, traktuje dziecko podmiotowo, z szacunkiem i godnością, dba o zrozumiałość dla dziecka komunikację, jest uważny na jego potrzeby, używa języka dostosowanego do poziomu rozwoju dziecka, personel Żłobka: 1.2.1. wyposaża dziecko w kluczowe kompetencje niezbędne w skutecznej komunikacji z dzieckiem takie jak: otwartość i skuteczność w komunikacji (jasność komunikatów, aktywne słuchanie, zrozumienie zamiast ocen), szczerość, empatia i wyrażanie zainteresowania oraz troska o dziecko, dobro wspólne, znajomość i poszanowanie granic własnych i drugiej osoby,
	1.2.2. posiada kompetencje do rozwijania wrażliwej i pełnej szacunku interakcji z dzieckiem, 1.2.3. jest uważny na sygnały dziecka, stara się rozumieć jego potrzeby, 1.2.4. nawiązuje fizyczny kontakt z dzieckiem, gdy ono tego potrzebuje: przytula, nosi, buja, 1.2.5. jest dostępny emocjonalnie: akceptuje i traktuje poważnie wszystkie emocje dziecka, odzwierciedla je, pomaga je wyrazić, dba o ukojenie dziecka, 1.2.6. jest uważny na frustrację dziecka, reaguje odpowiednio do sytuacji: pociesza, wyjaśnia, rozmawia, zachęca do zmiany działania, daje dziecku czas na ochłonięcie, 1.2.7. cechuje się cierpliwością i spokojem, wycisza własne emocje, by skupić się na wspieraniu dziecka, 1.2.8. wskazówki metodyczne wspierające rozwój gotowości i umiejętności Komunikacyjnych u dzieci: 1.2.8.1 dba o to, by nie mówić zbyt głośno, dostosowuje ton głosu do sytuacji,

	1.2.8.2. uważnie i aktywnie słucha dziecka w kontakcie wzrokowym, 1.2.8.3. zadaje dziecku pytania, daje czas na wypowiedzenie się, 1.2.8.4. stara się zrozumieć próby dziecka dotyczące komunikowania się i docenia jego wysiłek, 1.2.8.5. dba o to, by pomóc dziecku nazywać i rozumieć dziecięce doświadczenia: np. uprzedzając je, co się będzie działo, opisując to, czego dziecko aktualnie doświadcza, 1.2.8.6. inicjuje i prowadzi rozmowy z dziećmi, 1.2.8.7. jest uważny na to, co dziecko interesuje, podejmuje i rozwija z nim te tematy, 1.2.8.8. w kontaktach z dzieckiem równoważy mówienie i słuchanie, 1.2.8.9. krótkie gry i zabawy 1.2.8.10. uważnie odzwierciedlanie emocji i intencji dziecka 1.2.8.11. czytanie książek i omawianie ilustracji, 1.2.9. Aktywności obejmujące rozmowy z dziećmi, stanowi załącznik nr. 1 1.2.10. Aktywności obejmujące komunikowanie się dzieci ze sobą oraz Personelem, stanowi załącznik nr. 2 1.2.11. Aktywności obejmujące udział dzieci we wspólnym czytaniu, Słuchaniu tekstów, utworów i książek, stanowi załącznik nr. 3
1.3. Budowania relacji społecznych personelu Żłobka z dzieckiem – charakteryzujących się wzajemnością, umiejętnością dzielenia się wartościami i uczuciami, pozytywnymi relacjami opartymi na budowanym zaufaniu, poznawaniu wychowanka by go zrozumieć	1.3. Żłobek tworzy warunki do tworzenia sprzyjających relacji międzyludzkich opartych na wzajemnej umiejętności dzielenia się wartościami i uczuciami, uważnej relacji z dzieckiem, poznawaniu wychowanka, by go zrozumieć, personel Żłobka: 1.3.1. posiada kompetencje niezbędne w rozwijaniu zdrowych, ciepłych i satysfakcjonujących wzajemnych relacji społecznych, 1.3.2. cechuje pozytywny i otwarty kontakt z dzieckiem, 1.3.3. nawiązuje z dzieckiem pozytywne relacje oparte na budowanym zaufaniu, uważnej relacji z dzieckiem, 1.3.4. dba o naturalny rytm funkcjonowania dziecka, np. nie ponagla, żeby dziecko szybko jadło, nie zmusza do położenia się na leżaku,

	1.3.5. cechuje się poczuciem humoru, optymizmem, rozwija on tę cechę u dziecka, dbając jednocześnie o to, by żarty były zrozumiałe dla dziecka, 1.3.6. nie zawstydzia dziecka, nie rani poprzez komentarze słowne czy reakcje pozawerbalne, 1.3.7. nie stosuje kar, ale wdraża dziecko stopniowo do ponoszenia konsekwencji swoich działań, próbując znaleźć przede wszystkim przyczyny trudnych do przyjęcia zachowań dziecka, 1.3.8. stosuje środki dydaktyczne pogłębiające bliskość takie jak np. zabawy paluszkowe, wyliczanki, rymowanki, piosenki, 1.3.9. troszczy się, by opiekę nad dzieckiem w przypadku nieobecności stałego opiekuna czasowo przejęła osoba znana dziecku,
1.4. Spełniania warunków sprzyjających aktywności wychowanka oraz kształtowania przez niego autonomii	1.4. Żłobek tworzy warunki do podejmowania przez dziecko różnorodnych aktywności dzięki którym dziecko może poznawać własne możliwości, może budować własną autonomię, personel Żłobka: 1.4.1. umożliwia dziecku aktywne uczestnictwo w zaplanowanych i zorganizowanych sytuacjach edukacyjnych, poprzez wchodzenie w interakcje z opiekunem i innymi dziećmi, zgłaszanie własnych pomysłów, podpowiadanie rozwiązań, 1.4.2. uwzględnia w projektowanych działaniach zdiagnozowane potrzeby i możliwości dziecka, 1.4.3. w proponowanych zabawach umożliwia dziecku wybór strategii działania, 1.4.4. zachęca do podejmowania prób samodzielnego działania, 1.4.5. żłobek wspiera rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów poprzez różne aktywności, co stanowi załącznik nr. 4
1.5. Umożliwienia dziecku harmonijnego rozwoju odbywającego się w zgodzie z jego indywidualnymi cechami, w swoim tempie i aktywności podejmowanej w zależności od indywidualnych zainteresowań, umiejętności i możliwości	1.5. Żłobek tworzy warunki do harmonijnego rozwoju dziecka w zgodzie z jego indywidualnymi cechami, w swoim tempie i aktywności podejmowanej w zależności od indywidualnych zainteresowań, umiejętności i możliwości dziecka. Personel Żłobka: 1.5.1. aranżuje przestrzeń w Żłobku, by sprzyjała rozwojowi dziecka uwzględniając wiek dzieci, ich potrzeby rozwojowe i aktualne zainteresowania, 1.5.2. ma wiedzę o aranżowaniu uczącej przestrzeni dla dzieci ze względu na wiek i ich potrzeby, 1.5.3. systematycznie obserwuje, w jaki sposób dzieci korzystają z dostępnej im przestrzeni oraz wyposażenia, by poznać ich aktualne preferencje i zainteresowania, 1.5.4. elastycznie dopasowuje otoczenie Żłobka do danego etapu rozwoju, potrzeb i możliwości dzieci poprzez regularne uzupełnianie i zmiany wyposażenia oraz materiałów do zabawy,

	1.5.5. aranżując przestrzeń w Żłobku, dba o równowagę bodźców zmysłowych i nie przeciąża układu nerwowego dziecka (w Żłobku dominują stonowane, jasne kolory ścian i wyposażenia, unika się nadmiernej ilości dekoracji, dba się o odpowiednie oświetlenie, np. poprzez dostęp do naturalnego światła dziennego, dbałość o dobrą atmosferę akustyczną pomieszczeń np. poprzez stosowanie materiałów absorbujących dźwięki, minimalizowanie przedmiotów czy zabawek wydających głośne, ostre dźwięki, np. zabawki elektroniczne), 1.5.6. aranżuje przestrzeń Żłobka w taki sposób aby rozwijać samodzielność dzieci (np.: meble i wyposażenie jest dostosowane do wieku i wzrostu dzieci; sprzęty, zabawki, materiały edukacyjne są dostępne dla dzieci, by mogły one samodzielnie sięgnąć po każdą rzecz; oznaczoną, za pomocą zdjęć, symboli graficznych. Pojemniki, pudła, kosze, szafki są również oznaczone, aby dzieci orientowały się, co jest w środku i gdzie rzeczy mają swoje miejsce), 1.5.7. aranżują przestrzeń tak, by sprzyjała różnorodnym kontaktom i relacjom między dziećmi (np.: wyodrębniona jest przestrzeń na spotkania i zabawy w całej grupie, przestrzeń w sali jest podzielona na strefy tak, aby dzieci mogły się w nich bawić zarówno w małych grupkach, jak i indywidualnie, zapewnia się dziecku dużo podobnych zabawek typu klocki, wózki, samochody), 1.5.8. aranżują przestrzeń w salach tworząc strefy, które umożliwiają dzieciom różne aktywności i zabawy zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami wychowanków, 1.5.9. aranżują otoczenie w sali, aby dzieci mogły doświadczać różnych aktywności: ruchowej (w zależności od wieku i potrzeb dzieci). W żłobku znajduje się wolna i bezpieczna przestrzeń do swobodnego ruchu, testowania możliwości swojego ciała i trenowania umiejętności motorycznych, do przeglądania, opowiadania i czytania książek (w salach zorganizowane są przytulne kąciki książek ze swobodnym dostępem dla dziecka, znajdują się tam różne książki, np.: dotykowe, dźwiękowe, zawierające realistyczne zdjęcia przedmiotów, ludzi, zwierząt itd.), do manipulowania i konstruowania i eksponowania prac (np. materiały naturalne, przedmioty o różnych fakturach, kolorach, kształtach, rozmiarach, wypełnieniach z różnych materiałów, typu tablice manipulacyjne, pojemniki z różnymi materiałami, sortery, matrioski, układanki, magnesy, przebijanki), do badania i wielozmysłowego doświadczania (dzieci mają dostęp do różnorodnych materiałów i przedmiotów stymulujących zmysł dotyku, wzroku, węchu, słuchu, stymulujących zmysł równowagi, do przedmiotów służących badaniu i eksperymentowaniu), do swobodnego tworzenia i zabaw plastycznych
--	---

	(meble i sprzęty, które umożliwiają swobodne korzystanie z materiałów plastycznych, np.: stoły, sztalugi, regał z materiałami plastycznym), do zabaw naśladowczych związanych z odtwarzaniem codziennych czynności, wykonywanych w domu i w najbliższym otoczeniu, 1.5.10. tworzy warunki pozwalające na uczestnictwo dziecka z niepełnosprawnością lub wymagającego szczególnej opieki w codziennym życiu na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności i/lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju,
1.6. Umożliwienia zdobywania przez dziecko wielu niezbędnych w życiu kompetencji poprzez towarzyszenie mu we wspólnej zabawie w Żłobku	1.6. Żłobek tworzy warunki do zdobywania przez dziecko kompetencji niezbędnych w życiu towarzysząc mu we wspólnej zabawie. Personel Żłobka: 1.6.1. zna potrzeby, preferencje i aktualne zainteresowania dzieci związane z zabawą, 1.6.2. inicjuje i towarzyszy dzieciom w zabawach adekwatnie do ich potrzeb, preferencji i zainteresowań, 1.6.3. planuje i organizuje wspólne zabawy i zajęcia, uwzględniając aktualną sytuację w grupie i potrzeby rozwojowe dzieci, 1.6.4. zapewnia dzieciom w Żłobku różnorodne wspólne zabawy i zajęcia, które wspierają całościowy i indywidualny rozwój, 1.6.5. zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie: 1.6.5.1 tworzenie atmosfery bezpieczeństwa i zaufania: -budowanie relacji opartych na akceptacji i szacunku -zapewnienie przewidywalności dnia (rytuały, jasne zasady) -szybkie reagowanie na sytuacje konfliktowe, aby dzieci czuły się bezpiecznie 1.6.5.2 modelowanie dobrych wzorców komunikacji: - pokazywanie, jak używać komunikatów „ja”, jak prosić, dziękować, negocjować -demonstrowanie aktywnego słuchania (utrzymywanie kontaktu wzrokowego, podsumowanie wypowiedzi dziecka) - używanie prostego, jasnego języka i zachęcanie dzieci do wyrażania własnych opinii 1.6.5.3 organizowanie sytuacji sprzyjających współpracy: - planowanie zabaw i zadań wymagających pracy zespołowej (np. budowle, projekty plastyczne, gry kooperacyjne) - dobieranie par i małych grup tak, aby dzieci mogły uczyć się od siebie 1.6.5.4 wspieranie rozwiązywania konfliktów:

- pomaganie dzieciom w nazwaniu uczuć i potrzeb („Widzę, że jesteś zły, bo...”)
- zachęcanie do szukania wspólnego rozwiązania zamiast narzucania gotowego
- uczenie strategii mediacji: wystuchanie – zrozumienie – propozycja – zgoda
- 1.6.5.5 zachęcanie do wyrażania siebie:
 - stwarzanie przestrzeni do wypowiedzi w kręgu, na forum grupy
 - zadawanie pytań otwartych
 - docenianie wysiłku i odwagi, a nie tylko poprawnych odpowiedzi
- 1.6.5.6. monitorowanie i reagowanie na dynamikę grupy:
 - obserwowanie, które dzieci się wycofują, a które dominują
 - wzmacnianie pozytywnych interakcji i zatrzymywanie niewłaściwych zachowań
 - indywidualne wsparcie dla dzieci mających trudności w nawiązywaniu kontaktów
- 1.6.5.7 włączanie rodziców w proces komunikacji:
 - informowanie rodziców o zachowaniach społecznych dziecka
 - proponowanie sposobów wspierania komunikacji również w domu
 - ujednoczenie oddziaływań wychowawczych
- 1.6.5.8 stosowanie narzędzi ułatwiających komunikację:
 - tablice emocji, symbole, piktogramy.
 - karty „wyborów”, „rozwiązań”, „pomysłów”.
 - systemy sygnałów w grupie (np. sygnał „cisza”, „zebranie w kręgu”)
- 1.6.5.9 wzmacnianie pozytywnych zachowań:
 - natychmiastowe zauważanie i docenianie współpracy („Podoba mi się, jak się dzielicie...”).
 - stosowanie pochwał opisowych.
 - wzmacnianie poczucia sprawczości i odpowiedzialności
- 1.6.6. wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci, stanowi załącznik nr 5
- 1.6.7. wskazówki metodyczne dla personelu żłobka dotyczące wspierania działań twórczych dzieci:
 - 1.6.7.1. stwarzanie atmosferę bezpieczeństwa i akceptacji
 - okazywanie cierpliwości i uważności na potrzeby dziecka.
 - akceptacja różnych sposobów działania
 - podążanie za dzieckiem, nie narzucanie gotowych rozwiązań.
 - 1.6.7.2 zachęcanie do samodzielności:
 - pozwalanie dzieciom na samodzielne wybieranie materiałów i sposoby działania.
 - częste używanie komunikatów typu „spróbuj”, „zobacz, co się stanie”.
 - stwarzaj okazji do eksperymentowania: mieszanie barw, manipulowanie materiałami, odkrywanie nowych dźwięków i faktur.
 - 1.6.7.3 dawanie przykładowych postaw twórczych:
 - bycie otwartym, entuzjastycznym

	- wprowadzanie spontanicznych działań – śpiew, rytmizację, ruch, malowanie, zabawy sensoryczne, 1.6.7.4 stawianie na proces, a nie efekt: - nie poprawianie prac dzieci, nie porównywanie ich między sobą, - podkreślanie wartości samego działania: „Widzę, jak dużo mieszasz”, „Słyszę różne dźwięki, które tworzysz”, 1.6.7.5. stwarzaj różnorodne sytuacje aktywizujące: -zabawy plastyczne: farby, glina, masa solna, piasek, gąbki, naturalne materiały. -zabawy muzyczne: instrumenty, śpiew, zabawy rytmiczne, odgłosy natury. -zabawy ruchowe: taniec swobodny, improwizacje ruchowe, tory przeszkód. -zabawy konstrukcyjne: klocki, pudełka, elementy do łączenia i układania. 1.6.7.6 zadawanie pytań otwartych (zadawanie pytań pobudzających myślenie i kreatywność, nie narzucanie gotowych rozwiązań): -„Co by się stało, gdyby...?” -„Jak to zrobisz?” -„Z czego chcesz skorzystać?”. 1.6.7.7. obserwowanie i dokumentowanie postępów: - zwracanie uwagi na preferencje dziecka, jego styl działania, poziom samodzielności. - zapisuj spostrzeżenia, aby lepiej planować dalsze aktywności. 1.6.8. działania personelu zapewniające dzieciom warunki do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami sztuki i kultury, stanowią: zał. nr 6, zał. nr.7 i zał. nr 8
1.7. Zapewnienia dziecku w procesie adaptacji do Żłobka, zdobywania zaufania do nowego otoczenia oraz budowania więzi z opiekunem	1.7. Żłobek zapewnia stopniową i indywidualną adaptację dziecka, do Żłobka oraz do budowania więzi z opiekunem prowadzoną w ścisłej współpracy z rodzicami: 1.7.1. adaptacja dziecka w placówce odbywa się w oparciu o opracowany program adaptacyjny, 1.7.2. program adaptacyjny Żłobka jest oparty na aktualnej wiedzy dotyczącej psychologii i pedagogiki małego dziecka, 1.7.3. program adaptacyjny zawiera procedury, które zapewniają stopniową i łagodną adaptację w Żłobku, 1.7.4. program adaptacyjny jest opracowany pisemnie, wszyscy pracownicy Żłobka rozumieją i akceptują jego założenia, 1.7.5. program adaptacyjny jest dostępny dla rodziców i jest prowadzony w ścisłej współpracy z rodzicami dziecka, 1.7.6. dyrektor Żłobka przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do Żłobka przekazuje rodzicom potrzebne informacje na temat

funkcjonowania placówki oraz umożliwia poznanie przyszłych opiekunów dziecka,

1.7.7. opiekun wprowadza rodziców w założenia i przebieg programu adaptacyjnego oraz rolę rodziców w tym okresie,

1.7.8. opiekun umożliwia rodzicom zapoznanie się z przestrzenią Żłobka i pomieszczeniami, z których korzysta grupa dziecka,

1.7.9. opiekun zbiera informacje od rodziców na temat rozwoju dziecka, jego przyzwyczajień i potrzeb dotyczących sytuacji dnia codziennego oraz ich priorytetów wychowawczych poprzez ankietę informacyjną i rozmowę indywidualną,

1.7.10. żłobek umożliwia rodzicom towarzyszenie dziecku podczas procesu adaptacji: przy poznawaniu nowego otoczenia i nawiązywaniu więzi z opiekunem,

1.7.11. poprzez odpowiednią organizację pracy w Żłobku opiekun dba o to, by w okresie adaptacji, nie było zbyt dużo dzieci adaptujących się w tym samym czasie, np. w pierwszych dniach dzieci dzieli się na mniejsze grupy i wyznacza się godziny, w których dzieci przychodzą wraz z rodzicami,

1.7.12. adaptacja dziecka w placówce rozpoczyna się od udziału wraz z rodzicem w krótkich spotkaniach adaptacyjnych, podczas których opiekun buduje kontakt z dzieckiem i stopniowo przejmuje opiekę od rodzica,

1.7.13. opiekun zachęca rodziców, by na początku dziecko przebywało krócej w Żłobku i stopniowo jego pobyt był wydłużany,

1.7.14. opiekun i rodzic codziennie wymieniają informacje na temat samopoczucia dziecka i jego funkcjonowania w Żłobku i w domu, np. co jadło, jak się bawiło,

1.7.15. opiekunowie stopniowo wprowadzają dzieci w funkcjonowanie grupy,

1.7.16. grupę prowadzą stali opiekunowie, minimalizuje się udział nieznanymi dziećmi osób,

1.7.17. opiekunowie stopniowo zapoznają dzieci z rytmem dnia oraz z zasadami i rytuałami grupowymi,

1.7.18. opiekunowie uwzględniają przyzwyczajenia i nawyki dzieci związane z sytuacjami codziennymi (np. pory snu, pory posiłków) i stopniowo w ciągu roku uczą dzieci wspólnego rytmu funkcjonowania,

1.7.19. opiekun prowadzący adaptację, stopniowo wspiera dziecko w

	nawiązywaniu kontaktów z pozostałymi opiekunami i innymi dziećmi w grupie, 1.7.20. żłobek wspiera dzieci w codziennym radzeniu sobie ze zmianami, 1.7.21. opiekun pomaga dzieciom w codziennych wejściach z domu rodzinnego do Żłobka, 1.7.22. opiekun ułatwia dzieciom przejścia związane ze zmianą aktywności i zmianą pomieszczeń (zawsze uprzedza dzieci o zmianie aktywności w ciągu dnia, np. mówiąc dzieciom, co się za chwilę wydarzy, czy pokazując dzieciom zobrazowany rytm dnia, umożliwiając dzieciom wcześniejsze poznanie nowych dla nich pomieszczeń w towarzystwie znanego im opiekuna, uprzedza dzieci o przejściu do innego pomieszczenia), 1.7.23. opiekun dba o zachowanie bliskiej relacji z dzieckiem i jego Rodziną podczas dłuższej nieobecności dziecka (np. choroba), 1.7.24. opiekun zachęca do przynoszenia obiektów zastępczych, np. smoczek, pieluszka, a także ulubionych zabawek czy książeczek z domu oraz wykorzystuje je w czasie zabawy z dzieckiem,
--	---

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD I
„PRACA Z DZIECKIEM”

Aktywności obejmujące rozmowy z dziećmi:

1. Rozmowy podczas codziennych czynności

Cel: budowanie skojarzeń, osvajanie języka, poczucie bezpieczeństwa.

Przykłady:

- Przewijanie: „Zdejmę pieluszkę... teraz zakładam czystą. Mięciutko, prawda?”
- Ubieranie: „To są Twoje skarpetki. Zakładamy jedną... a teraz drugą.”
- Mycie rąbek: „Rączki są mokre... teraz pocieramy, robi się piana!”
- Dlaczego działa: dziecko słyszy język w naturalnym kontekście i szybciej go utrwała.

2. Rozmowy śpiewane i rytmiczne

Cel: rozwój mowy poprzez intonację i rytm.

Propozycje:

- śpiewanie prostych fraz i zachęcenie dziecka do powtarzania jednego słowa,
- rytmiczne pytania: „Gdzie jest miś? Tu jest miś!”
- zabawy typu echo: „Halo, halo!” – dziecko próbuje powtórzyć.

3. Głośne czytanie z dialogiem

Cel: rozwijanie słownictwa i rozumienia.

Jak prowadzić:

- zatrzymywanie się na obrazku i komentowanie: „Co tu widzimy? To kotek!”
- proste pytania: „Gdzie jest piesek? Pokaż!”
- naśladowanie dźwięków: „Muuu, miau, hau” – dziecko może powtarzać.

4. Rozmowy podczas działań plastycznych

Cel: wprowadzanie nazw kolorów, kształtów, czynności.

Przykłady dialogów:

- „Masz niebieską kredkę. Chcesz żółtą?”
- „Robisz kółko... duże czy małe?”
- „O, widzę, że malujesz szybko/wolno!”

5. Rozmowa w zabawie tematycznej

Cel: rozwój wyobraźni i mowy sytuacyjnej.

Przykłady:

- karmienie misia: „Misiu jest głodny? Co mu damy?”
- zabawa kuchnią: „Gorąca zupa! Wichajmy, dmuchamy!”
- wózek dla lalek: „Jedziemy na spacer. Lale jest zimno?”

6. Rozmowy w ruchu

Cel: łączenie języka z ruchem → lepsze rozumienie.

Propozycje:

- zabawa „Hop, hop, stop!” – proste komendy,
- opis ruchu: „Idziemy wolno... a teraz szybciej!”
- ćwiczenia w kole: „Podnieś rączki... machamy!”

7. Budowanie dialogu w małych grupach

Cel: pierwszy kontakt społeczny.

Pomysły:

przekazywanie przedmiotu i mówienie: „To piłka dla Oli. Ola, powiedz: proszę.”
wspólne naśladowanie odgłosów: „Ja mówię ‘hau’, a teraz Ty!”
zabawy typu „Co to?” – pokazujesz przedmiot, dzieci nazywają lub wskazują.

8. Zabawy paluszkowe i krótkie wierszyki

Cel: rytm + ruch + proste słowa.

Przykłady:

- „Idzie rak, nieborak...”
- „Srocza kaszkę warzyła...”
- „Ten paluszek to dziadziś...”
- Dzieci uwielbiają krótkie rymowane rozmowy, które przewidywalnie się powtarzają.

9. Prowokowanie do komunikacji

Cel: zachęcanie do mówienia bez presji.

Techniki:

- pauzy celowe: „Chcesz jeszcze...?” (czekamy na reakcję),
- wybory: „Chcesz banana czy jabłko?”,
- modelowanie mowy: dziecko mówi „ba”, dorosły odpowiada: „Tak, balon!”.

10. Rozmowy o emocjach

Cel: rozwijanie komunikacji społecznej i samoświadomości.

Przykłady:

- „Widzę, że jesteś smutny. Chcesz przytulasa?”
- „Cieszysz się, bo udało Ci się zbudować wieżę!”
- „Złości cię, że zabawka spadła... spróbujemy jeszcze raz.”

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD I
„PRACA Z DZIECKIEM”

Aktywności obejmujące komunikowanie się dzieci ze sobą oraz Personelem

1. Aktywności rozwijające komunikację werbalną

Dziecko – dziecko oraz dziecko – opiekun

- Czytanie krótkich książeczek i omawianie ilustracji („Co widzisz?”, „Gdzie jest kotek?”).
- Zabawy w naśladowanie dźwięków (zwierząt, pojazdów, przedmiotów).
- Śpiewanie prostych piosenek z powtarzalnymi słowami i gestami.
- Zabawa w echo – powtarzanie sylab, słów lub krótkich dźwięków.
- Rozmowy podczas codziennych czynności (przewijanie, jedzenie, ubieranie).

2. Aktywności wspierające komunikację społeczną

Nastawione na kontakt i relacje między dziećmi:

- Zabawy w kręgu (podawanie piłki, turlanie, „kółko graniaste”).
- Zabawy równoległe i potem wspólne – np. budowanie wieży obok siebie, a następnie razem.
- Parowe zabawy stolikowe – układanie puzzli, sortowanie kolorów, wspólne przesypywanie.
- Wspólne zadania – np. wrzucanie klocków do jednego pojemnika, tworzenie wspólnego plakatu.
- Nauka czekania na swoją kolej – np. kolejka do zjeżdżalni, kolejka po instrument.

3. Aktywności oparte na komunikacji niewerbalnej:

- Zabawy paluszkowe („Idzie rak”, „Tu mam rączkę”).
- Gry z rekwizytami – chusty, piłki, piórka („Podaj chustkę koleźce”).

4. Aktywności kreatywne sprzyjające komunikacji:

- Malowanie i stemplowanie przy stoliku – dzielenie się kolorami, proszenie o przybory.
- Prace plastyczne grupowe – wspólne wyklejanie dużego arkusza.
- Zabawy sensoryczne – masa solna, piasek kinetyczny, makarony, kasze.
- Zabawy w kuchcika – wspólne „gotowanie” z plasteliny czy zabawek kuchennych.

5. Zabawy muzyczne:

- Wspólne muzykowanie – grzechotki, bębenek, dzwonki.
- Taniec w parach lub małych grupach.
- Zabawa „Stop!” do muzyki – łączy ruch, słuch i reakcję na komunikat.

6. Aktywności w rutynie dnia:

- Witanie się i żegnanie – np. rytuał porannego „Dzień dobry”.
- Wspólne nakrywanie do stołu – proszenie o kubek, przekazywanie talerzyków.
- Ubieranie w szatni – pomoc koleźce, zwracanie się o pomoc do opiekuna.
- Karmienie i picie – wskazywanie potrzeb, proszenie o dokładkę, sygnalizowanie „koniec”.

7. Zabawy tematyczne / naśladowcze:

- Kącik lalek – karmienie, ubieranie, wożenie lalek razem.
- Kącik kuchenny – wspólne „gotowanie”, podawanie „posiłków”.
- Kącik samochodowy – tworzenie wspólnego toru, wymiana pojazdów.
- Mini scenki – „podaj misia”, „halo, halo”, „idziemy na spacer.

ZAŁĄCZNIK NR 3 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD I
„PRACA Z DZIECKIEM”

Aktywności obejmujące udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów i książek.

1. Czytanie w kręgu („czytanie na dywanie”)

Dzieci siedzą w półkolu, a opiekun czyta krótką, kolorową książeczkę.

Aktywny udział dziecka:

- wskazywanie obrazków
- naśladowanie dźwięków (zwierząt, pojazdów)
- powtarzanie prostych słów lub gestów

2. „Książka z dźwiękami” – czytanie interaktywne

Opiekun czyta tekst i zachęca dzieci do reagowania, np.:

„Co mówi kotek? Miau!”

„Pokaż, gdzie jest piesek.”

„Zróbmy wszyscy bum-bum-bum jak idzie słonik.”

3. Czytanie z rekwizytami

Do książki dobiera się pluszaki, figurki, ilustracje lub pacynki.

Aktywność:

- dzieci szukają odpowiedniego rekwizytu do ilustracji,
- dotykają i ścisną przedmioty w trakcie czytania,

4. Słuchanie fragmentów nagrań i książek muzycznych

Utwory: krótkie wierszyki, kołysanki, odgłosy natury, nagrania bajek.

Aktywny udział:

- kołysanie się do rytmu,
- klaskanie lub tupanie,

5. „Mała biblioteczka” – samodzielny wybór książki

Dzieci same wybierają książkę z niskiej półki.

Udział aktywny:

- przeglądanie ilustracji,
- przewracanie kartek,
- pokazywanie opiekunowi wybranego obrazka („Co tu widzisz?”).

6. Mini-teatrzyk do wierszyka lub opowiadania

Krótką historyjką odegraną z użyciem:

- pacynek,
- teatrzyku cieni,

-plansz obrazkowych.

Udział dzieci:

naśladowanie ruchów postaci,

dopowiadanie dźwięków („hop!”, „buuum!”).

7. Czytanie połączone z ruchem („czytaj i naśladuj”)

Opiekun czyta tekst, a dzieci wykonują ruchy zgodnie z narracją, np.:

-„Mały kotek wspina się...” – dzieci podnoszą ręce

-„Zając skacze...” – podskoki

-„Wiaterek wieje...” – machanie rączkami

8. Zabawy typu „posłuchaj i zgadnij”

Opiekun odtwarza:

-odgłosy zwierząt,

-pojazdy,

-dźwięki otoczenia.

Aktywny udział:

-wskazywanie odpowiedniej ilustracji,

-powtarzanie dźwięku,

-dopasowywanie do książki-obrazkowej.

ZAŁĄCZNIK NR 4 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD I
„PRACA Z DZIECKIEM”

Aktywności w żłobku, które jednocześnie wspierają rozwój sprawności fizycznej i angażują zmysły.

1. Zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku:

- Ścieżki sensoryczne – chodzenie na bosaka po trawie, piasku
- Zabawy błotem, wodą, piaskiem
- Malowanie rękami
- Słuchanie i wydawanie dźwięków
- Próbowanie ziół
- Wąchanie kwiatów, roślin
- Testowanie smaków
- Zabawy koszykiem skarbów

2. Zabawy wspierające rozwój motoryki małej

- Zabawy klockami
- Wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników
- Papier: chwytanie, darcie, składanie
- Malowanie farbami
- Ciastolina, plastelina (lepienie, wałkowanie)
- Przyczepianie, odczepianie
- Włączanie przycisku

3. Ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:

- chodzenie po śladzie
- samodzielne jedzenie
- wspinanie się
- malowanie
- mycie rąk
- sprząatanie zabawek do pudełka
- zabawy piłki – rzucanie, łapanie, turlanie

4. Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:

- turlanie
- huśtanie się
- przeciskanie się przez tunel
- otulanie kocem
- masowanie

5. Aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na świeżym powietrzu:

- zabawy w torze przeszkód
- swobodne zabawy na zewnątrz na nierównej powierzchni
- bieganie
- wspinanie się
- skakanie
- przechodzenie przez przeszkody
- popychanie i ciągnięcie przedmiotów i zabawek
- kopanie w piaskownicy

ZAŁĄCZNIK NR 5 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD I
„PRACA Z DZIECKIEM”

Praktyczne wskazówki metodyczne dla personelu żłobka, które wspierają rozwój fizyczny dzieci.

1. Organizacja przestrzeni sprzyjającej ruchowi

Bezpieczeństwo i dostępność

- Zapewnij dużą, wolną przestrzeń do swobodnej eksploracji – usuń zbędne meble i niepotrzebne przeszkody.
- Podłoga powinna być antypoślizgowa, z dywanikami i materacami amortyzującymi upadki.
- Utrzymuj stałe, przewidywalne rozmieszczenie elementów – daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa i swobodę działania.

Materiał wspierający ruch

- Miękkie piłki, pudła, tunele, poduszki, zjeżdżalnie, pchacze, zabawki do ciągnięcia.
- Lusterka do obserwacji własnych ruchów, chustki, woreczki sensoryczne.

2. Codzienne sytuacje wspierające rozwój fizyczny

Dla niemowląt (0–12 miesięcy)

- Czas na brzuszku (tummy time) kilka razy w ciągu dnia.
- Swobodne leżenie na macie – unikanie nadmiernego stosowania leżaczków, bujaków.
- Zachęcanie do obrotów poprzez zabawki umieszczone w niewielkiej odległości.
- Wspieranie siadu i wstawania poprzez naturalne aktywności, a nie sadzanie przedwcześnie.

Dla dzieci chodzących (1–3 lata)

- Krótkie tory przeszkód: przejścia pod, nad, między przedmiotami.
- Zabawy w toczenie, rzucanie i łapanie piłek.
- Ćwiczenia równowagi: chodzenie po linii,
- Zabawy naśladowcze: „kotki chodzą na czworakach”, „ptaszki machają skrzydełkami”.
- Codzienne wyjścia na plac zabaw – bieganie, wspinanie, zabawy w piasku.

3. Zasady prowadzenia zajęć ruchowych

Podejście podążające

- Dziecko decyduje o intensywności i formie aktywności w ramach bezpiecznej przestrzeni.
- Nie wymuszamy ćwiczeń ani nie przyspieszamy etapów rozwoju.

Oparte na zabawie

- Krótkie, dynamiczne aktywności przeplatane spokojnymi.
- Zajęcia w małych grupach – lepsza kontrola bezpieczeństwa i większa aktywność każdego dziecka.

Proste polecenia

- Komunikaty dostosowane do wieku: „Spróbuj przejść tamtędy”, „Rzuć piłkę do mnie”,

4. Rozwijanie dużej motoryki

- Bieganie, podskoki,
- Przeciąganie i pchanie lekkich przedmiotów (kosz, wózek).
- Zabawy rytmiczne i taneczne – rozwijają koordynację i świadomość ciała.

5. Rozwijanie małej motoryki

- Przekładanie przedmiotów, wkładanie/wyjmowanie elementów z pudełek.
- Kolorowe klocki, duże puzzle, wieże do układania.
- Prace plastyczne: ugniatanie masy solnej, malowanie palcami, przelewanie wody kubkami.

6. Rozwijanie percepcji zmysłowej dzieci:

1) Organizacja środowiska edukacyjnego

- Zapewnij bogate, różnorodne bodźce: materiały o różnych fakturach, kolorach, dźwiękach, kształtach.
- Utrzymuj ład i przejrzystość – zbyt duża ilość bodźców może przeciążyć
- Przestrzeń do swobodnego ruchu

2) Rozwój percepcji wzrokowej

- Układanki, puzzle, mozaiki, memory obrazkowe.
- Dobieranie w pary elementów różniących się szczegółem.
- Segregowanie przedmiotów według koloru, wielkości, kształtu.
- Zabawy typu „Co zniknęło?” i „Znajdź różnicę”.
- Oglądanie ilustracji i wyszukiwanie na nich szczegółów.
- Rysowanie po śladzie, odwzorowywanie wzorów, układów graficznych.

3) Rozwój percepcji słuchowej

- Zabawy w rozpoznawanie dźwięków z otoczenia.
- Klaskanie lub wystukiwanie prostych rytmów i ich odtwarzanie.
- Ćwiczenia na wyrazy dźwiękonaśladowcze.
- Zabawy typu „Głuchy telefon”, „Powtórz ciąg”.
- Analiza i synteza słuchowa: wydzielanie sylab i głosek (z uwzględnieniem poziomu rozwojowego).

4) Rozwój percepcji dotykowej

- „Magiczne pudełko” – zgadywanie przedmiotów bez patrzenia.
- Zabawy z masami plastycznymi (ciastolina, masa solna, piasek kinetyczny).
- Przenoszenie przedmiotów o różnej wadze, temperaturze, fakturze.
- Zabawy ruchowe: turlanie, balansowanie, chodzenie po linii, pokonywanie torów przeszkód.

7. Rola dorosłego – jak wspierać dzieci

Obserwuj zamiast wyręczać

- Pozwalaj dziecku próbować samodzielnie (np. wejść na schodek).
- Wspieraj słowem: „Widzę, że próbujesz wejść wyżej – jestem obok, jeśli będziesz mnie potrzebować”.

Modeluj zachowania ruchowe

- Pokaż prosty ruch, a następnie zachęć do powtórzenia.

Dostosuj stopień trudności

- Proponuj aktywności adekwatne do umiejętności – nie za trudne, nie za łatwe.

8. Stała obserwacja i dokumentacja

- Zapisuj postępy: siła, równowaga, chwyt, koordynacja, sposób przemieszczania się.
- Współpracuj z rodzicami – wymiana informacji o aktywnościach oraz ewentualnych obawach.
- W razie niepokojących opóźnień – konsultuj z fizjoterapeutą lub specjalistą.

ZAŁĄCZNIK NR 6 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD I
„PRACA Z DZIECKIEM”

Działania personelu żłobka zachęcające dzieci do wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach

1. Ekspresja plastyczna

- Udostępnianie różnorodnych materiałów plastycznych: kredki, farby, plastelina, papier o różnych fakturach i kolorach.
- Organizowanie zajęć tematycznych (np. malowanie emocji, tworzenie kolaży z materiałów naturalnych).
- Zachęcanie do eksperymentowania z formą i kolorem, bez oceniania efektu końcowego.
- Tworzenie kącików plastycznych, gdzie dzieci mogą spontanicznie tworzyć według własnej inwencji.

2. Ekspresja muzyczna

- Wspólne śpiewanie piosenek i rytmiczne zabawy z instrumentami perkusyjnymi (bębenki, tamburyny, grzechotki).
- Zachęcanie dzieci do improwizowania prostych rytmów lub melodii.
- Stosowanie ruchu i tańca do muzyki, co wspiera koordynację i wyrażanie emocji.
- Organizowanie „muzycznych kącików” z dostępem do prostych instrumentów.

3. Ekspresja ruchowa i teatralna

- Zabawy dramatyczne i odgrywanie ról (np. w teatrzyku kukiełkowym lub przy wykorzystaniu strojów).
- Organizowanie tańców swobodnych i ćwiczeń motorycznych, pozwalających na wyrażenie emocji przez ciało.
- Wprowadzenie prostych scenek do improwizacji, np. „udawanie zwierząt” lub „codzienne sytuacje”.

4. Ekspresja językowa

- Zachęcanie do opowiadania historii o własnych doświadczeniach i wymyślonych przygodach.
- Wspólne tworzenie rymowanek i prostych wierszyków.
- Czytanie książek z interakcją (dzieci mogą zmieniać zakończenie lub wymyślać alternatywne sceny).
- Wprowadzanie zabaw słownych, np. „co by było, gdyby...” – pobudza wyobraźnię.

5. Ekspresja sensoryczna

- Zabawy w piasku, wodzie, masie solnej lub mące, które pozwalają na eksperymentowanie dotykiem.
- Wprowadzanie naturalnych materiałów (liście, kamienie, patyki) do kreatywnych działań.
- Stosowanie różnych zapachów i dźwięków w aktywnościach badawczych i twórczych.

6. Ogólne strategie wspierania twórczości

- Dostosowanie materiałów i przestrzeni do możliwości dzieci, aby każdy mógł się swobodnie wyrażać.
- Chwalenie procesu twórczego, a nie tylko efektu końcowego.
- Obserwacja i reagowanie na indywidualne zainteresowania dziecka, np. jeśli dziecko lubi malować wodą, dostarczenie mu nowych narzędzi do eksploracji.
- Tworzenie wspólnej wystawy prac dzieci, co buduje poczucie wartości własnej twórczości.

ZAŁĄCZNIK NR 7 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD I
„PRACA Z DZIECKIEM”

Działania personelu żłobka, które zachęcają dzieci do wyrażania twórczej ekspresji poprzez wykorzystanie różnorodnych materiałów:

1. Tworzenie dostępnych przestrzeni do zabawy i eksperymentowania

- Organizowanie kącików plastycznych z różnorodnymi materiałami: kredki, farby, plastelina, glina, papier kolorowy, materiały recyklingowe.
- Umożliwienie dzieciom swobodnego wyboru materiałów i technik, co rozwija samodzielność i kreatywność.

2. Zachęcanie do swobodnej ekspresji

- Dopuszczanie różnorodnych form wyrażania emocji i pomysłów – rysowanie, malowanie palcami, lepienie, budowanie z klocków.
- Unikanie oceniania efektu końcowego – skupienie się na procesie tworzenia i eksploracji materiałów.

3. Proponowanie różnorodnych bodźców

- Wprowadzanie nietypowych materiałów: tkaniny, kawałki drewna, muszelki, liście, piasek, woda, makarony.
- Zachęcanie do mieszania technik i eksperymentowania z fakturą, kolorem i formą.

4. Modelowanie zachowań twórczych przez personel

- Pedagog pokazuje własne pomysły i eksperymentuje razem z dziećmi, np. wspólne tworzenie kolażu lub rzeźby z gliny.
- Używanie opisów procesu twórczego („Najpierw maluję tło, potem dodaję kształty”), co uczy dzieci obserwacji i planowania działań artystycznych.

5. Integracja twórczości z codziennymi doświadczeniami

- Zachęcanie do tworzenia prac inspirowanych otoczeniem: przyrodą, porami roku, emocjami, wydarzeniami w żłobku.
- Wprowadzanie elementów sensorycznych, np. mieszanie kolorów w wodzie, dotykanie różnych faktur materiałów.

6. Prezentacja i docenienie twórczości

- Organizowanie małych wystaw prac dzieci w sali, tworzenie galerii w żłobku.
- Chwalenie za wysiłek i pomysłowość, nie tylko za estetykę, co buduje poczucie wartości i motywuje do dalszego eksperymentowania.

ZAŁĄCZNIK NR 8 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD I
„PRACA Z DZIECKIEM”

Działania personelu żłobka, które mogą zachęcać dzieci do poznawania różnych wytworów kultury:

1. Muzyka i rytm

- Wspólne śpiewanie prostych piosenek z różnych kultur.
- Oglądanie i słuchanie instrumentów muzycznych z różnych części świata.
- Zabawy rytmiczne z bębnami, tamburynami, grzechotkami – rozwijają wrażliwość słuchową.

2. Literatura i opowiadania

- Czytanie krótkich bajek i opowiadań z różnych kultur (przystosowanych do wieku).
- Opowiadanie historii z użyciem lalek, pacynki, kukiełek.
- Tworzenie własnych ilustracji do prostych opowieści.

3. Sztuki wizualne

- Malowanie i rysowanie inspirowane dziełami sztuki różnych kultur.
- Tworzenie prostych kolaży lub figurek z różnych materiałów (np. glina, papier, tkaniny).
- Oglądanie reprodukcji obrazów i zachęcanie do opisywania kolorów, kształtów i emocji.

4. Zabawy teatralne i ruchowe

- Odgrywanie scenek z bajek i legend różnych kultur.
- Zabawy w „kina domowego” – krótkie inscenizacje z wykorzystaniem rekwizytów.
- Ruchowe przedstawienia np. tańce lub gesty charakterystyczne dla różnych krajów.

5. Poznawanie tradycji i zwyczajów

- Obchody prostych świąt lub dni kulturowych (np. Nowy Rok, Dzień Muzyki).
- Wspólne przygotowywanie prostych potraw charakterystycznych dla różnych regionów (np. kanapki, owoce w nowy sposób).
- Prezentowanie dzieciom strojów, instrumentów, przedmiotów codziennego użytku z innych kultur.

6. Technologie i multimedia

- Oglądanie krótkich animacji, filmów edukacyjnych dla dzieci ukazujących inne kultury.
- Słuchanie nagrań muzyki lub odgłosów charakterystycznych dla różnych miejsc na świecie.

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

STANDARD II

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI W ŻŁOBKU

Standardy dotyczące bezpieczeństwa dzieci obejmują:	Planowane działania realizowane w Żłobku
2.1. Procedury zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w Żłobku, a także rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Żłobku	2.1. w celu zapewnienia standardu dotyczącego zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w Żłobku, a także rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci w Żłobku podejmowane będą efektywne działania polegające na: -sprawowaniu profesjonalnej, ciągłej opieki nad dziećmi w żłobku, -zachowaniu proporcji opiekunów do dzieci w każdym momencie dnia, -zapewnieniu bezpiecznego dla dziecka otoczenia i sprzętu do zabaw, między innymi poprzez opracowane i przestrzegane w Żłobku procedury postępowania w sytuacji nagłego wypadku dziecka lub pracownika, uniemożliwienie dziecku dostępu do materiałów chemicznych, środków czystości i innych przedmiotów, które stwarzają zagrożenie życia, -przestrzeganiu obowiązujących w Żłobku procedur zapobiegania wypadkom oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci oraz personelu zatrudnionego w Żłobku (załącznik nr 9 do planu)
2.2. Procedury postępowania w razie wypadku dziecka	2.2. procedury postępowania opiekunek i personelu Żłobka w razie wypadku dziecka w Żłobku stanowi załącznik nr 10 do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, 2.2.1 procedury zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób w Żłobku stanowią załącznik nr 11 do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego,
2.3. Procedury określające zasady pobytu w Żłobku osób innych niż zatrudniony personel, w tym zasady przyprowadzania i odbioru dzieci ze Żłobka	2.3. procedury określają: 2.3.1. zasady pobytu w Żłobku osób innych niż zatrudniony personel stanowi załącznik nr 12 do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego 2.3.2. zasady przyprowadzania i odbioru dzieci ze Żłobka stanowi załącznik nr 13 do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego zawierający: -zasady przyprowadzania dzieci, -zasady odbioru dzieci,

	-nieodebranie dziecka ze Żłobka lub zgłoszenia się po dziecko osoby niemogącej sprawować opieki, -próby odbierania dziecka ze Żłobka przez rodzica (opiekuna prawnego) będącego pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających (np.: narkotyków), -odbioru dziecka ze Żłobka przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub w wolnym związku,
2.4. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w Żłobku, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów	2.4. procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w Żłobku stanowi załącznik nr 14 do planu opiekuńczo-wychowawczo-educacyjnego,

ZAŁĄCZNIK NR 9 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD II
„BEZPIECZEŃSTWO DZIECI”

Procedury zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w Żłobku oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci, personelu zatrudnionego w Żłobku.

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121)

Cel procedury

Zapobieganie wypadkom dziecięcym podczas pobytu w Żłobku oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Żłobku.

Zakres procedury

Procedura dotyczy sprawowania nadzoru nad dziećmi oraz ochrony ich życia i zdrowia w sytuacji wystąpienia wypadku dziecka na terenie Żłobka oraz w sytuacji rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Żłobku.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

1. Dyrektor Żłobka

Zapobiega wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu w Żłobku poprzez zapewnienie dzieciom i pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i pobytu w Żłobku.

Dyrektor jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki.

W szczególności dyrektor Żłobka:

- organizuje pracę pracownikom i dzieciom przebywającym w Żłobku w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki,
- zapewnia przestrzeganie w Żłobku przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (zasad określających sposób wykonywania pracy, sposób zapewnienia pracownikom warunków pracy, aby jej wykonywanie było bezpieczne i higieniczne), wydaje polecenia usunięcia uchybień w tym zakresie oraz kontroluje wykonanie tych poleceń,
- reaguje na potrzeby w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy oraz dostosowuje środki podejmowane w celu doskonalenia istniejącego poziomu ochrony zdrowia i życia pracowników oraz dzieci biorąc pod uwagę zmieniające się warunki wykonywania pracy i zabawy,

- zapewnia rozwój spójnej polityki zapobiegającej wypadkom dzieci oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu uwzględniającej zagadnienia techniczne, organizację pracy, warunki pracy i zabawy, stosunki społeczne oraz wpływ czynników środowiska pracy i zabawy,
- zapewnia wykonanie nakazów, decyzji i zarządzeń wydawanych przez organy nadzoru nad warunkami pracy,
- stosuje aktywnie zasady profilaktyki zdrowotnej prowadząc działania edukacyjne i profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa i rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu poprzez informowanie o procedurach zapobiegania chorobom zakaźnym, organizuje warsztaty dla rodziców na temat promocji zdrowia
- ponosi odpowiedzialność za opracowanie i wdrożenie procedur służących zapobieganiu wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu Żłobka
- zapoznaje rodziców i personel z obowiązującymi w Żłobku procedurami zapobiegania wypadkom oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu Żłobka na zebraniach organizacyjnych (w sierpniu każdego roku).

2. Opiekun w Żłobku, pielęgniarka

Zapobiega wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu Żłobka poprzez:

- przestrzeganie ustalonych norm bezpiecznego zachowania się dzieci podczas ich pobytu w Żłobku,
- zapewnienie dzieciom właściwej opieki i bezpieczeństwa, zgodnie z przyjętymi w Żłobku zasadami,
- prowadzenia działań profilaktycznych i edukacyjnych z dziećmi, eliminację ryzyka wystąpienia wypadków oraz zarażenia się chorobami,
- utrwalanie z dziećmi bezpiecznego zachowania w Żłobku.

3. Rodzice (opiekunowie prawni) zapobiegają wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu Żłobka poprzez:

- przestrzeganie niniejszych procedur,
- współpracę z dyrektorem i personelem Żłobka w celu zapobiegania wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Żłobku.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

I. Zapobieganie wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Żłobku.

Dzieci w wieku do 3 lat bardzo często ulegają nieszczęśliwym wypadkom, są też ofiarami rozprzestrzeniających się chorób. Do wypadków i rozprzestrzeniania się chorób dochodzi w różnych miejscach pobytu dzieci, także w Żłobku. Zadaniem dorosłych/opiekunów jest zatem kształtowanie u dzieci przebywających w Żłobku określonych umiejętności, sprawności i nawyków, które pozwolą minimalizować ryzyko wystąpienia wypadku lub rozprzestrzeniania się chorób. Personel Żłobka powinien dążyć do wszelkich starań by umożliwić dzieciom:

- 1) bezpieczne warunki pobytu w Żłobku,

2) nabywanie i doskonalenie umiejętności związanych z organizowaniem bezpiecznych zabaw i zajęć, oraz kształtowaniem nawyków i postaw służących zapobieganiu wypadkom i rozprzestrzenianiu się chorobom.

Sposoby przeciwdziałania wypadkom dzieci w Żłobku

Dyrektor Żłobka czuwa nad przestrzeganiem przepisów BHP przez wszystkich pracowników, a w szczególności:

- 1) opracowuje regulaminy bezpieczeństwa i higieny pracy w tym bezpieczne korzystanie z pomieszczeń Żłobka i placu zabaw, (w tym regulaminy związane z utrzymaniem higieny i dezynfekcją pomieszczeń),
- 2) dba o przestrzeganie procedur bezpieczeństwa obowiązujących w Żłobku (itp.: instrukcji ppoż poprzez umieszczenie w widocznym miejscu planu ewakuacji, organizuje z personelem Żłobka i dziećmi próbną ewakuację w terminach określonych przepisami prawa),
- 3) przygotowuje procedurę postępowania opiekunek i personelu Żłobka gdy na jego terenie zdarzył się nieszczęśliwy wypadek z udziałem dziecka oraz procedurę postępowania w przypadku zachorowania dziecka w czasie pobytu w Żłobku,
- 4) podejmuje działania edukacyjne dla pracowników i rodziców/opiekunów prawnych i wychowanków w temacie przeciwdziałania wypadkom dzieci w Żłobku i zapobiegania chorobom, prowadząc:
 - spotkania z przedstawicielami służby zdrowia, policji, straży pożarnej,
 - dostarczając ulotki, artykuły na temat zapobiegania wypadkom i chorobom.
- 5) informuje pracowników i rodziców dzieci o procedurach zapobiegania wypadkom oraz zapobiegania chorobom w sposób ustalony w Żłobku,
- 6) zapewnia warunki do zachowania higieny i utrzymywania czystości pomieszczeń Żłobka,
- 7) zapewnia zaopatrzenie Żłobka w odpowiedni sprzęt gaśniczy i liczbę apteczek, właściwe oświetlenie w Żłobku, dba o zabezpieczanie gniazdek elektrycznych, przewodów elektrycznych oraz nagrzewających się elementów systemu grzewczego,
- 8) dba o okresowe kontrole obiektów należących do Żłobka, jest odpowiedzialny za zabezpieczenie nawierzchni wejść i dróg dojazdowych do Żłobka,
- 9) stosuje zasady profilaktyki zdrowotnej,
- 10) odpowiada za wdrożenie procedur i sprawuje nadzór nad jej stosowaniem.

Opiekun/pielęgniarka ma obowiązek:

- 1) prowadzenia systematycznych obserwacji rozwoju dziecka i informowaniu rodziców o dostrzeżonych problemach zdrowotnych, w tym o wypadku jaki przytrafił się dziecku, o podejrzeniu wystąpienia choroby. Otoczenia wszystkie dzieci ciągłą opieką i zapewnienie im nadzoru, przewidywania sytuacji niebezpiecznych i unikania ich,
- 2) podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych wobec dzieci i rodziców na spotkaniach grupowych (pogadanki, broszurki, aranżowanie spotkań ze specjalistami),
- 3) tworzenia higienicznych i bezpiecznych warunków do wielokierunkowego rozwoju dziecka, zapewniając dzieciom:

- stały dostęp do chusteczek higienicznych jednorazowych,
- systematyczną kontrolę miejsc zabawy dzieci szczególnie na placu zabaw;

- 4) opracowywać i wdrażać programy profilaktyczne,
- 5) unikać sytuacji i miejsc niebezpiecznych,
- 6) ustalać z dziećmi normy bezpiecznego zachowania się podczas pobytu w Żłobku,
- 7) zapoznawać dzieci z obowiązującymi w Żłobku zasadami bezpieczeństwa (ich aktualizacją) poprzez organizowanie:

- zabaw wskazujących bezpieczne sytuacje i zachowania wykorzystując w tym celu filmy instruktażowe, plansze edukacyjne, historyjki obrazkowe,
- zajęć przestrzegających przed zagrożeniami (np.: urządzeń elektrycznych, drzwi, okien pomieszczeń kuchennych, wejść do i z budynku Żłobka),
- zabaw przedstawiających skutki niebezpiecznych zachowań (opowiadanie bajek, prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne),
- praktycznych ćwiczeń jak zachować się w różnych okolicznościach zagrożenia,
- zajęć przewidywania zagrożeń, oceniania zachowań zagrażających zdrowiu w różnych sytuacjach, także codziennych,
- zajęć podczas których przekazuje się dzieciom wiedzę na temat zdrowego stylu życia,
- spotkań ze specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa: policjantami, lekarzami, strażakami.

Sposób prezentacji procedur

1. Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w Żłobku procedurami na spotkaniach, organizacyjnych w sierpniu każdego roku.
2. Udostępnienie dokumentów na tablicy ogłoszeń w Żłobku.
3. Zapoznanie wszystkich pracowników Żłobka z treścią procedury.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor Żłobka z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego Żłobek / rada rodziców Żłobka. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

ZAŁĄCZNIK NR 10 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD II
„BEZPIECZEŃSTWO DZIECI”

Procedury postępowania personelu Żłobka w razie wypadku dziecka

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121)

Cel procedury

Określenie obowiązków i zadań personelu Żłobka w sytuacji wystąpienia wypadku dziecka w Żłobku.

Zakres procedury

Procedura dotyczy sprawowania nadzoru nad dziećmi oraz ochrony ich życia i zdrowia w sytuacji wystąpienia wypadku na terenie Żłobka.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dyrektor Żłobka w sytuacji wystąpienia wypadku dziecka:

- 1) zapewnia natychmiastową pomoc lekarską i opiekę dziecku, które uległo wypadkowi,
- 2) powiadamia odpowiednie organy o wypadku, jaki zdarzył się na terenie Żłobka lub podczas zajęć organizowanych poza jego terenem,
- 3) powołuje zespół powypadkowy.

Opiekun, pielęgniarka w sytuacji wystąpienia w Żłobku wypadku dziecka:

- 1) zapewnia poszkodowanemu dziecku opiekę,
- 2) ustala potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego lub wcześniejszego przyjścia rodzica/prawnego opiekuna,
- 3) udziela poszkodowanemu dziecku pierwszej pomocy – do czasu przyjazdu pogotowia ratunkowego,
Uwaga! Brak udzielenia pomocy skutkuje sankcją karną!
- 4) natychmiast przerywa zajęcia i – jeżeli istnieje podejrzenie zagrożenia w miejscu prowadzenia zajęć – wyprowadza dzieci z miejsca zagrożenia,
- 5) w miarę możliwości jak najszybciej powiadamia dyrektora Żłobka o zaistniałej sytuacji.

Podczas lekkich obrażeń (np. widoczne lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, delikatne skaleczenie, stłuczenia, ugryzienie przez osę, itp.) interweniuje.

Rodzice (opiekunowie prawni) w sytuacji wystąpienia w Żłobku wypadku dziecka podejmują wszelkie decyzje związane z leczeniem dziecka.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

Gdy w Żłobku zdarzy się dziecku wypadek, należy przede wszystkim jak najszybciej i sprawnie zapewnić poszkodowanemu bezpieczeństwo, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy. Jeśli istnieje możliwość, należy od osoby poszkodowanej odizolować resztę dzieci. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie w chwili wystąpienia zagrożenia jest dyrektor bądź – w przypadku nieobecności – osoba go zastępująca lub przez niego upoważniona. Wypadek dziecka to zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w czasie pozostawania dziecka pod opieką Żłobka. Określone zdarzenie może być zakwalifikowane jako wypadek wówczas, gdy spełnia równocześnie wszystkie cztery warunki podane definicji:

- 1) nagłość zdarzenia – natychmiastowe ujawnienie się przyczyny zewnętrznej, wywołującej określone skutki,
- 2) istnienie przyczyny zewnętrznej zdarzenia, itp. działanie innych osób, a nie wewnętrznej, tkwiącej w samym poszkodowanym,
- 3) wystąpienie zdarzenia w czasie pozostawania dziecka pod opieką Żłobka,
- 4) powstanie urazu zdefiniowanego jako uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego.

W razie wypadku dziecka pozostającego pod opieką Żłobka należy postępować w oparciu o zapisy:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).

W razie wypadku dziecka w tym powodującego ciężkie uszkodzenia ciała, wypadku zbiorowego bądź śmiertelnego, Dyrektor lub inny pracownik Żłobka, który uzyskał wiadomość o wypadku, podejmuje następujące działania:

- 1) dokonuje ogólnej oceny sytuacji, tj. sprawdza, ilu jest poszkodowanych, jaki jest ich stan i czy występuje dodatkowe niebezpieczeństwo, takie jak itp. wybuch gazu lub pożar,
- 2) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu dziecku opiekę,
- 3) sprowadza fachową pomoc medyczną- wzywa pogotowie ratunkowe,
(Jeżeli lekarz stwierdzi potrzebę pobytu dziecka w szpitalu, należy zapewnić dziecku opiekę w drodze do szpitala)
- 4) w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy,
- 5) informuje pracownika służby BHP,
- 6) wyprowadza dzieci z zagrożonej strefy, jeżeli miejsce może stwarzać zagrożenie dla ich bezpieczeństwa.
(Jeśli powodem wypadku było urządzenie lub niesprawność techniczna pomieszczenia, miejsce

wypadku pozostawia się nienaruszone. Do czasu dokonania oględzin przez zespół powypadkowy i ustalenia okoliczności wypadku, dyrektor zabezpiecza je przed wejściem nieupoważnionych osób. Jeżeli natomiast wypadek wydarzył się podczas zorganizowanego wyjścia bądź imprezy poza terenem żłobka, wszystkie decyzje są podejmowane przez opiekuna grupy bądź kierownika wycieczki i ten ponosi za nie pełną odpowiedzialność).

- 7) nie dopuszcza się do zatarcia śladów zdarzenia, wstępnie zabezpiecza miejsce wypadku tak, aby wykluczyć dostęp osób niepowołanych,
- 8) relacjonuje przebieg zdarzenia, jeśli było się jego świadkiem,
- 9) informuje o swoich obserwacjach, uwagach, pierwszych relacjach i reakcjach dzieci oraz poszkodowanego, jeśli takie się pojawiły,
- 10) sporządza notatkę służbową, w której opisuje przebieg zdarzenia.

Obowiązek powiadamiania i zabezpieczania miejsca zdarzenia

1. O każdym wypadku należy niezwłocznie zawiadomić:
 - rodziców (opiekunów) poszkodowanego dziecka,
 - pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - społecznego inspektora pracy,
 - organ prowadzący Żłobek,
 - radę rodziców.
2. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora.
3. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
4. Zawiadomień, o których mowa powyżej, dokonuje dyrektor Żłobka lub upoważniony przez niego pracownik Żłobka.
5. Każdą informację, która pozwoliła ustalić przebieg zdarzenia po wypadku, powiadamiający powinien umieścić w rejestrze wypadków w Żłobku.

Powołanie zespołu powypadkowego

Zespół powypadkowy zawsze powołuje dyrektor Żłobka. W skład zespołu wchodzi z zasady pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz członek zespołu powypadkowego.

Jeżeli w składzie nie może uczestniczyć pracownik służby BHP, zastępuje go dyrektor Żłobka. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego lub rady rodziców. Przewodniczącym zespołu jest pracownik odpowiedzialny za BHP w Żłobku, a jeżeli nie ma go w składzie – przewodniczącego wybiera dyrektor.

Postępowanie powypadkowe

Zadaniem zespołu powypadkowego jest przeprowadzenie postępowania powypadkowego i sporządzenie dokumentacji powypadkowej. Dla ustalenia okoliczności wypadku, jeśli sytuacja tego wymaga, fotografuje się miejsce zdarzenia.

Zespół powypadkowy może czasami powziąć opinię lekarską z opisem spowodowanych przez wypadek obrażeń. Zespół powypadkowy podczas spisywania okoliczności ma prawo uzyskać pisemne oświadczenie opiekuna, pod opieką którego dziecko przebywało w trakcie wypadku. Protokół zostaje sporządzony w terminie 21 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku. Jeżeli wystąpią uzasadnione okoliczności, przeszkody lub trudności uniemożliwiające sporządzenie protokołu w wyznaczonym terminie, można sporządzić powyżej 21 dni od daty uzyskania zawiadomienia.

Członkowie zespołu powypadkowego oraz dyrektor Żłobka podpisują protokół powypadkowy. Jeśli protokół budzi wątpliwości albo zdanie członków jest odmienne, rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu. Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym. Jeżeli rodzice/prawni opiekunowie nie mają zastrzeżeń do treści protokołu, z chwilą jego podpisania staje się prawomocny.

Po złożeniu podpisów na protokole, postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone. Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach dla: poszkodowanego, Żłobka, który przechowuje go w dokumentacji powypadkowej wypadku dziecka oraz dla organu prowadzącego na żądanie.

Składanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego

W przeciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń. Zastrzeżenia można złożyć w dwojaki sposób: ustnie przewodniczącemu zespołu bądź pisemnie.

Zastrzeżenia mogą dotyczyć między innymi błędnego ustalenia stanu faktycznego poprzez niewykorzystanie wszystkich środków dowodowych bądź sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z wcześniej zebrany materiał dowodowy. Złożone zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący Żłobek.

Po rozpatrzeniu uwag, organ prowadzący Żłobek może zwrócić się do dotychczasowego zespołu o wyjaśnienie ustaleń protokołu bądź przeprowadzenie określonych czynności dowodowych brakujących według zastrzeżeń albo też powołać nowy zespół.

Dokumentacja wypadku

Zadaniem dyrektora Żłobka jest prowadzenie rejestru wypadków. Dyrektor powinien na bieżąco informować o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych, które zmierzałyby do zapobiegania analogicznym wypadkom.

Sposób prezentacji procedur:

- 1) Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w Żłobku procedurami na spotkaniach, organizacyjnych w sierpniu każdego roku.
- 2) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w Żłobku.
- 3) Zapoznanie wszystkich pracowników Żłobka z treścią procedury.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor Żłobka z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego Żłobek/rada rodziców Żłobka. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

ZAŁĄCZNIK NR 11 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD II
„BEZPIECZEŃSTWO DZIECI”

Procedury zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci, personelu zatrudnionego w Żłobku.

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121)

Cel procedury:

- ustalenie zasad postępowania z dziećmi potencjalnie chorymi oraz ustalenie planów higieny w Żłobku tak, aby zdrowe dzieci nie były narażane na niebezpieczeństwo zarażenia się od dziecka chorego lub ustalenie działań, które zminimalizują to ryzyko,
- określenie zasad postępowania z dzieckiem chorym – objawy chorób.

Zakres procedury

Procedura dotyczy zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i utrzymania higienicznych warunków w Żłobku, gdy zdrowe dzieci są zmuszone do kontaktu z chorymi w grupie. Dotyczy wszystkich pracowników Żłobka, wychowanków Żłobka, a także rodziców i opiekunów prawnych wychowanków Żłobka.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dyrektor Żłobka

Odpowiada za wdrożenie i nadzór nad stosowaniem procedury, oraz za zapoznanie rodziców z procedurą.

Rodzice:

- 1) powinni wiedzieć, że nie wolno przyprowadzać do Żłobka dziecka, które jest chore, jeżeli zauważyli każde odstępstwo od pełni zdrowia organizmu:
 - a) wystąpiła gorączka lub stan podgorączkowy,
 - b) pojawiła się na skórze wysypka, rumień lub świąd,
 - c) wystąpiło zaczerwienienie błon śluzowych oka, pojawiła się ropna wydzielina, silne łzawienie,
 - d) wystąpiła biegunka, wymioty, bóle brzucha (zwłaszcza w nocy),
 - e) gdy dziecko skarży się na ból ucha,

- f) ma problemy z oddychaniem, ma świszczący lub charczący oddech, kaszel lub uporczywy katar (jedynym odstępstwem od tej reguły mogą być objawy chorobowe wynikające z alergii dziecka, ale o tym należy powiadomić opiekuna w Żłobku),
- 2) powinni pamiętać, że przyprowadzając chore dziecko do Żłobka narażają zdrowie innych dzieci, pracowników Żłobka na choroby, które przenoszone są drogą kropelkową, a co za tym idzie, utrudniają funkcjonowanie grupy z powodu braku personelu, a zwłaszcza opiekunów grupy.

Opiekun Żłobka nie ma prawa odmówić przyjęcia dziecka do Żłobka, kiedy nie jest w stanie określić, czy dziecko jest chore czy zdrowe.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań w przypadku zachorowania dziecka w Żłobku

1. W przypadku wystąpienia objawów chorobowych u dziecka podczas pobytu w Żłobku opiekun:
 - niezwłocznie informuje rodziców dziecka i prosi o odebranie dziecka ze Żłobka w ciągu godziny. Należy poinformować rodzica, że w przypadku, gdy nie odbierze dziecka chorego na wezwanie opiekuna, zostanie wezwana pomoc lekarska, a dziecko może zostać odwiezione do szpitala przez pogotowie ratunkowe,
 - dba o samopoczucie psychiczne dziecka itp.: choremu dziecku towarzyszy bliski opiekun,
 - nie podaje dziecku leków.
2. W przypadku wystąpienia wysokiej temperatury u dziecka pielęgniarka może podać środek przeciwgorączkowy na prośbę rodzica po wcześniejszym złożeniu przez niego oświadczenia, które znajduje się w dokumentacji dziecka.
3. Dziecko potencjalnie chore lub u którego występują objawy chorobowe zostaje odizolowane od grupy dzieci zdrowych celem prewencji prozdrowotnej (dziecko w tym czasie pozostaje zawsze pod opieką pracownika Żłobka).
4. W przypadku stwierdzenia wystąpienia u dziecka choroby zakaźnej lub zatrucia pokarmowego, rodzice dziecka zobowiązani są do poinformowania dyrektora Żłobka o zachorowaniu dziecka (np.: szkarlatyna, świerzb, oспа, różyczka, odra, owsica itp.).
5. W przypadku stwierdzenia wystąpienia choroby zakaźnej, zatruc pokarmowych na terenie Żłobka wzmacnia się ochronę higieniczną poprzez zwiększenie częstotliwości mycia i dezynfekcji stołów, sanitariatów i zabawek.
6. Dyrektor Żłobka nie zgłasza wystąpienia choroby zakaźnej do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, jednakże prowadzi działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób (dodatkowa dezynfekcja, rygor higieniczny, zmiana diety, informacja dla rodziców i opiekunów prawnych pozostałych wychowanków).
7. Pobyt w Żłobku dzieci przewlekle chorych jest rozpatrywany indywidualnie. W takim przypadku, dyrektor Żłobka opracowuje procedurę postępowania z dzieckiem w Żłobku w przypadku nasilenia się choroby (ewentualne podanie leku przez pielęgniarkę, po wcześniejszym oświadczeniu rodzica, potwierdzonym przez lekarza prowadzącego wraz ze szczegółową instrukcją).

8. W przypadku dłuższej nieobecności dziecka, wynikającej z choroby, opiekun dziecka podtrzymuje bliskie relację z dzieckiem, itp. poprzez kontakt telefoniczny, przesłanie zdjęcie opiekuna i grupy.

Sposób prezentacji procedur:

- 1) zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w Żłobku procedurami na spotkaniach, organizacyjnych w sierpniu każdego roku,
- 2) udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w Żłobku,
- 3) zapoznanie wszystkich pracowników Żłobka z treścią procedury.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor Żłobka z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego Żłobek/rada rodziców Żłobka. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

ZAŁĄCZNIK NR 12 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD II
„BEZPIECZEŃSTWO DZIECI”

Procedury określające zasady pobytu w Żłobku osób innych niż zatrudniony personel

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121)

Cel procedury

Określenie obowiązków i zadań personelu Żłobka w sytuacji przebywania na terenie Żłobka osób innych niż zatrudniony personel.

Zakres procedury

Procedura dotyczy wszystkich pracowników mających obowiązek monitorowania osób wchodzących na teren Żłobka.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dyrektor Żłobka:

- 1) określa zasady monitorowania osób innych niż zatrudniony personel wchodzących na teren Żłobka,
- 2) powiadamia personel oraz rodziców dzieci o obowiązującej procedurze,
- 3) postępuje zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej procedurze.

Personel Żłobka:

- 1) monitoruje osoby wchodzące na teren Żłobka,
- 2) informuje dyrektora o ewentualnym niewłaściwym zachowaniu osób innych niż zatrudniony personel wchodzących na teren Żłobka.

Rodzice (opiekunowie prawni): stosują poniższe procedury.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

Każdy pracownik Żłobka ma obowiązek monitorowania osób wchodzących na teren Żłobka. Z chwilą zauważenia osoby na terenie Żłobka przejmuje kontrolę nad tą osobą i prosi w szczególności o:

- 1) podanie celu wizyty,
- 2) podanie nazwiska osoby, z którą chce się skontaktować,
- 3) prowadzi ją do miejsca właściwego dla celu wizyty.

Po zakończeniu wizyty, gość odprowadzany jest do drzwi Żłobka przez pracownika, który następnie zamyka drzwi wejściowe Żłobka.

W przypadku gdy osoba zachowuje się podejrzanie, nie ujawnia celu wizyty lub zachowuje się nienaturalnie bądź agresywnie, pracownik Żłobka powiadamia dyrektora Żłobka, a w przypadku jego nieobecności pracownika wykonującego czynności administracyjne w Żłobku, który powiadamia Policję.

Sposób prezentacji procedur:

1. Zapoznanie rodziców/ opiekunów z obowiązującymi w Żłobku procedurami na spotkaniach, organizacyjnych w sierpniu każdego roku.
2. Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w Żłobku.
3. Zapoznanie wszystkich pracowników Żłobka z treścią procedury.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor Żłobka z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego Żłobek / rada rodziców Żłobka. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

ZAŁĄCZNIK NR 13 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD II
„BEZPIECZEŃSTWO DZIECI”

Procedury określające zasady przyprowadzania i odbioru dzieci ze Żłobka.

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U. z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121)
- rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1251 z późn. zm.)

Cel procedury:

Określenie szczegółowych obowiązków rodziców i personelu w Żłobku podczas przyprowadzania do Żłobka i odbierania ze Żłobka dziecka przez rodziców/prawnych opiekunów lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo.

Zakres procedury:

Procedura dotyczy zasad postępowania w czasie sprawowania opieki nad dzieckiem od momentu przyprowadzenia do Żłobka czyli przekazania dziecka w ręce opiekuna w Żłobku, do momentu odebrania dziecka ze Żłobka czyli przekazania dziecka w ręce rodziców.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Rodzice/prawni opiekunowie

Są zobowiązani osobiście powierzyć dziecko opiekunowi w Żłobku, co oznacza, że wprowadzają dziecko do odpowiedniej sali zabaw. Rodzice/inne osoby dorosłe przez nich upoważnione odbierają dziecko ze Żłobka bezpośrednio od opiekuna w Żłobku.

Opiekun w Żłobku

Bierze pełną odpowiedzialność za dziecko od momentu jego przekazania przez rodziców/wejścia do sali do momentu odebrania dziecka przez rodziców.

Pozostały personel Żłobka

Ponosi współodpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka od momentu jego wejścia do sali do momentu odebrania dziecka przez rodziców.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

1. Przyprawdzanie dziecka do Żłobka

We wszystkich działaniach dorosłych widoczna jest troska o zapewnienie stałości środowiska opiekuńczo- edukacyjnego dziecka uczęszczającego do Żłobka.

- a) Za bezpieczeństwo dzieci w drodze do Żłobka i ze Żłobka odpowiadają rodzice/prawni opiekunowie.
- b) Rodzice osobiście powierzają dziecko opiekunowi, co oznacza, że zobowiązani są wprowadzić dziecko do sali zabaw w Żłobku – w ten sposób umożliwia się dziecku codziennie indywidualnie powitane przez znanego mu opiekuna, który bezpośrednio od rodzica przejmuje nad nim opiekę. Powitaniu i pożegnaniu towarzyszy atmosfera spokoju, brak pośpiechu.
- c) Opiekun umożliwia dziecku pożegnanie się z rodzicem w sposób, jaki preferuje, wspiera rodzica, który ma trudności z rozstaniem z dzieckiem, umożliwia dziecku przynoszenie rzeczy osobistych które są dla niego ważne, itp. zabawki, przytulanki, poduszki - dziecko może je mieć ze sobą tak długo, jak chce.
- d) Opiekun bierze pełną odpowiedzialność za dziecko od momentu jego wejścia do sali.
- e) Rodzice/opiekunowie nie mogą zezwolić, by ich dziecko samodzielnie wchodziło do sali zabaw, biorąc na siebie pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo swojego dziecka w czasie przechodzenia z szatni do sali zabaw.
- f) Personel Żłobka nie ponosi odpowiedzialności za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dziecka pozostawionego przez rodziców/opiekunów na terenie Żłobka, lecz przed wejściem do budynku, w szatni, pozostawienie przed zamkniętymi drzwiami sali zabaw.
- g) Rodzice/prawni opiekunowie mają obowiązek przyprowadzenia do Żłobka dziecka zdrowego. Wszelkie dolegliwości dziecka zobowiązani są zgłaszać opiekunowi i udzielać wyczerpujących informacji na ten temat.
- h) Opiekun Żłobka ma prawo odmówić przyjęcia dziecka, jeśli jego stan sugeruje, że nie jest ono zdrowe.
- i) Dziecko należy przyprowadzić do Żłobka do godz. 8.30 lub w dowolnym czasie, po uprzednim poinformowaniu Żłobka o późniejszym przybyciu dziecka.

2. Odbieranie dziecka ze Żłobka :

- a) Za właściwe przestrzeganie zasad przyprowadzania i odbierania dziecka ze Żłobka odpowiedzialni są rodzice oraz opiekun w Żłobku.
- b) Na pierwszym zebraniu organizacyjnym rodzice są informowani o zasadach przyprowadzania i odbioru dzieci.
- c) Odbiór dziecka ze Żłobka jest możliwy wyłącznie przez rodziców bądź inne osoby dorosłe przez nich upoważnione.

- d) Rodzice (opiekunowie prawni) ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odebranego ze Żłobka przez upoważnioną przez nich osobę.
- e) Wydanie dziecka innym osobom niż rodzice/prawni opiekunowie może nastąpić tylko w przypadku pisemnego upoważnienia do odbioru dziecka podpisanego przez rodziców/prawnych opiekunów (załącznik do Umowy zawartej z rodzicami o świadczenie usług).
- f) Jeśli dziecko będzie się opierało, płakało lub z innych przyczyn nie będzie chciało wyjść ze Żłobka z upoważnioną osobą przez rodziców, nadal pozostaje pod opieką opiekuna, który niezwłocznie skontaktuje się telefonicznie z rodzicami w celu ustalenia dalszego postępowania.
- g) Opiekun każdej grupy jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji adresów zamieszkania, miejsca pracy i numerów kontaktowych rodziców, prawnych opiekunów dzieci oraz osób upoważnionych pisemnie przez rodziców do odbioru dziecka.
- h) Opiekun w Żłobku w razie najmniejszych wątpliwości, ma obowiązek sprawdzić zgodność danych osoby odbierającej dziecko ze Żłobka z dokumentem tożsamości. Jeśli okaże się, że dane nie są zgodne, opiekun Żłobka powiadamia rodziców/prawnych opiekunów i dyrektora Żłobka oraz nie wydaje dziecka do wyjaśnienia sprawy.
- i) Odbiór dziecka następuje do godziny 17.00
- j) Opiekun musi widzieć, kto odbiera dziecko ze Żłobka.
- k) Dopuszcza się możliwość wydania dziecka innej osobie niż wymienione w upoważnieniu, jednak wyłącznie po uprzednim przekazaniu takiej informacji przez rodziców/prawnych opiekunów bezpośrednio opiekunowi Żłobka w formie ustnej lub pisemnej.
- l) Opiekun Żłobka nie wydaje dziecka na prośbę rodzica/prawnego opiekuna zgłaszaną telefonicznie.
- m) Rodzice ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego ze Żłobka przez upoważnioną przez nich osobę.
- n) Życzenie rodziców dotyczące nie odbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczone przez orzeczenie sądowe.
 - a. Rodzice/opiekunowie zobowiązani są przekazać aktualne telefony kontaktowe.

3. Nieodebranie dziecka ze Żłobka lub zgłoszenie się po dziecko osoby niemogącej sprawować opieki:

- 1) Dzieci ze Żłobka powinny być odbierane najpóźniej do godziny 17.00.
- 2) W przypadku braku możliwości odbioru dziecka ze Żłobka (w godzinach pracy Żłobka – sytuacje losowe) rodzice lub opiekunowie zobowiązani są do poinformowania telefonicznego o zaistniałej sytuacji oraz do uzgodnienia innego sposobu odbioru.
- 3) W przypadku, gdy dziecko nie zostanie odebrane po upływie czasu pracy Żłobka, opiekun w Żłobku zobowiązany jest powiadomić telefonicznie rodziców lub osoby upoważnione do odbioru o zaistniałej sytuacji.
- 4) W przypadku gdy pod wskazanymi przez rodziców numerami telefonów (praca, dom, tel. komórkowy) nie można uzyskać informacji o miejscu pobytu rodziców lub osób upoważnionych do odbioru dziecka opiekun powiadamia dyrektora Żłobka o sytuacji. Dyrektor podejmuje decyzję o:
 - a) powiadomieniu Policji z prośbą o podjęcie dalszych działań przewidzianych prawem, łącznie z umieszczeniem dziecka w pogotowiu opiekuńczym, lub

- b) odprowadzeniu dziecka do domu, jeśli rodzice/prawni opiekunowie lub inne osoby upoważnione do odbioru dziecka są w domu i z obserwacji wynika, że mogą sprawować opiekę nad dzieckiem (nie są pod wpływem alkoholu, środków odurzających, itp.);
- 5) Z przebiegu zaistniałej sytuacji należy sporządzić protokół zdarzenia, podpisany przez świadków, który zostaje przekazany do wiadomości dyrektora. Całość zdarzenia powinna się odbywać pod nadzorem Policji. Dalsze czynności związane z umieszczeniem dziecka w Pogotowiu Opiekuńczym podejmuje Policja.

4. Próby odbierania dziecka ze Żłobka przez rodzica (opiekuna prawnego) będącego pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających (np. narkotyków).

- 1) Opiekun Żłobka stanowczo odmawia wydania dziecka ze Żłobka w przypadku, gdy stan osoby zamierzającej odebrać dziecko wskazuje na spożycie alkoholu lub przejawia agresywne zachowanie i nie jest ona w stanie zapewnić dziecku bezpieczeństwo. W tym przypadku opiekun wzywa drugiego rodzica lub inną upoważnioną do odbioru dziecka osobę.
- 2) Opiekun powiadamia dyrektora Żłobka, który wydaje dyspozycje, mające na celu odizolowanie dziecka od rodzica/opiekuna znajdującego się pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających (np. narkotyków).
- 3) Po zdarzeniu dyrektor Żłobka przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania zasad określonych w niniejszych procedurach.
- 4) W przypadku, gdy sytuacja odbioru dziecka przez rodzica opiekuna będącego pod wpływem alkoholu lub narkotyków powtarza się, dyrektor Żłobka lub opiekun powinien rozpoznać sytuację domową i rodzinną dziecka i jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadomić sąd rodzinny o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.

5. Odbiór dziecka ze Żłobka przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub w wolnym związku.

- 1) Opiekun w Żłobku wydaje dziecko każdemu z rodziców, jeśli ma on zachowane prawa rodzicielskie, o ile postanowienie sądu nie stanowi inaczej.
- 2) Jeśli do Żłobka zostanie dostarczone postanowienie sądu o sposobie sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem, opiekun Żłobka postępuje zgodnie z tym postanowieniem.
- 3) O każdej próbie odebrania dziecka przez rodzica/opiekuna nieuprawnionego do odbioru, opiekun powiadamia dyrektora Żłobka i rodzica/opiekuna sprawującego opiekę nad dzieckiem.
- 4) W sytuacji kryzysowej, itp. kłótnie rodziców, wyrywanie sobie dziecka, itp. opiekun lub dyrektor powiadamia policję

Sposób prezentacji procedur:

- 1) zapoznanie rodziców z obowiązującymi w Żłobku procedurami na zebraniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku szkolnego,
- 2) udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w Żłobku.

Tryb dokonywania zmian w procedurze:

Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać dyrektor Żłobka z własnej inicjatywy lub na wniosek rady rodziców lub organu prowadzącego Żłobek. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

ZAŁĄCZNIK NR 14 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD II
„BEZPIECZEŃSTWO DZIECI”

Procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w instytucji opieki, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121)

Cel procedury:

Określenie szczegółowych obowiązków i zadań personelu Żłobka w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w instytucji opieki.

Zakres procedury:

Procedura dotyczy zasad postępowania w czasie sprawowania opieki nad dzieckiem przez personel Żłobka.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Dyrektor Żłobka:

- 1) sporządza notatkę służbową
- 2) wzywa opiekunów/rodziców dziecka, których podejrzewa o krzywdzenie
- 3) w bardziej skomplikowanych sytuacjach powołuje zespół interwencyjny

Opiekun/pielęgniarka w Żłobku:

Sporządza opis sytuacji żłobkowej na podstawie obserwacji oraz opracowuje plan pomocy dziecku

Rodzice/prawni opiekunowie:

Są zobowiązani stosować się do poniższych procedur.

Opis procedury – realizacja działań

1. W przypadku powzięcia przez pracownika Żłobka podejrzenia, stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w Żłobku, dyrektor/opiekun Żłobka ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji (do wyboru) dyrektorowi Żłobka/rodzicom dziecka/odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, Centrum Usług Społecznych).
2. Po uzyskaniu informacji dyrektor Żłobka/opiekun/pielęgniarka wzywa opiekunów/rodziców dziecka, których podejrzewa o krzywdzenie i informuje ich o podejrzeniu.
3. Wyznaczona przez dyrektora Żłobka osoba (np. pielęgniarka) sporządza opis sytuacji Żłobkowej i rodzinnej dziecka na podstawie obserwacji i rozmów z opiekunem sprawującym opiekę nad dzieckiem w Żłobku oraz rodzicami dziecka, opracowuje plan pomocy dziecku.
4. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia przez Żłobek działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - 2) wsparcia, jakie zaoferuje dziecku Żłobek,
 - 3) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
5. W bardziej skomplikowanych przypadkach (dotyczących np. wykorzystywania seksualnego lub znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor Żłobka powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: opiekun i pielęgniarka sprawująca opiekę nad dzieckiem w Żłobku, dyrektor Żłobka, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia dziecka lub o krzywdzonym dziecku.
6. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone w punkcie 4 niniejszych procedur, na podstawie opisu sporządzonego przez opiekuna/pielęgniarkę sprawujących opiekę nad dzieckiem w Żłobku oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
7. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice/opiekunowie dziecka, dyrektor Żłobka jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny.
8. Zespół, o którym mowa w punkcie 6, wzywa rodziców/opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
9. Sporządzony przez zespół interwencyjny plan pomocy dziecku wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom/opiekunom przez dyrektora Żłobka.
10. Dyrektor Żłobka informuje rodziców/opiekunów o obowiązku Żłobka – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja, sąd rodzinny, Centrum Usług Społecznych).

Uwaga! Pracownicy Żłobka zawiadamiają przedstawicieli Centrum Usług Społecznych w Stupnie o konieczności rozpoczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

11. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów dziecka przez dyrektora Żłobka – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, Centrum Usług Społecznych.
12. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 11.
13. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – Żłobek informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów dziecka na piśmie.
14. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 6a do niniejszych procedur. Kartę tę załącza się do dokumentacji dziecka w Żłobku.
15. Wszyscy pracownicy Żłobka i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Sposób prezentacji procedur:

- 1) udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w Żłobku.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać dyrektor z własnej inicjatywy lub na wniosek rady rodziców lub organu prowadzącego Żłobek. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Załącznik nr 14a Wzór – karta interwencji

Imię i nazwisko dziecka			
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)			
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia			
Opis działań podjętych przez opiekuna/pielęgniarkę	Data:	Działanie:	
Spotkania z rodzicami / opiekunami dziecka	Data:	Opis spotkania:	
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny	inny rodzaj interwencji (jaki?):
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji			
Wyniki interwencji – działania organów wymiaru sprawiedliwości (jeśli Żłobek uzyskał informacje o wynikach tego działania)	Data:	Działanie:	

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Standard III

ZASADY ORGANIZACJI PRACY, ROZWOJU I BEZPIECZEŃSTWA PERSONELU

ZATRUDNIONEGO W ŻŁOBKU

Standardy dotyczące zasad organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa personelu zatrudnionego w Żłobku wskazują stosowanie:	Planowane działania realizowane w Żłobku
3.1. Zasad zapewniających warunki które sprzyjają stymulowaniu rozwoju dziecka	3.1. Żłobek funkcjonuje w oparciu o dokumenty i akty prawne regulujące podstawowe warunki opieki nad dziećmi, działa przede wszystkim w oparciu o zapisy statutu, który określa w szczególności: - nazwę i miejsce jego prowadzenia, - cele i zadania oraz sposób ich realizacji, z uwzględnieniem: -wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności, -warunki przyjmowania dzieci, z uwzględnieniem preferencji dla rodzin wielodzietnych i dzieci niepełnosprawnych -zasady ustalania opłat za pobyt i wyżywienie w przypadku nieobecności dziecka w Żłobku , -zasady udziału rodziców w zajęciach prowadzonych w Żłobku 3.1.1. Żłobek posiada niezbędne regulaminy określające organizację pracy placówki (regulamin organizacyjny, zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, który określa organizację wewnętrzną pracy Żłobka, w tym, godziny pracy placówki, Żłobek posiada regulaminy określone prawem dla samodzielnych jednostek organizacyjnych: regulamin pracy, regulamin wynagradzania pracowników, regulamin zamówień publicznych, politykę bezpieczeństwa, kontrolę zarządczą i kodeks etyki, 3.1.2. Żłobkiem kieruje dyrektor, którym jest osoba posiadająca wykształcenie wyższe i co najmniej 3 lata doświadczenia w pracy z dziećmi, 3.1.3.w Żłobku zatrudnia się personel zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami oraz wymaganiami formalnymi (np.: aktualne badania sanitarno-epidemiologiczne, przebyte co 2 lata szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy)

3.1.4. Żłobek prowadzony jest w lokalu zapewniającym warunki do higienicznego spożywania posiłków oraz miejsce do odpoczynku dla dzieci, pomieszczenia spełniają wymagania lokalowe i sanitarne zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony Żłobek, organizację wewnętrzną Żłobka określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora Żłobka. Dyrektor Żłobka odpowiada za jego realizację.

3.1.5 w Żłobku zapewnia się dziecku warunki organizacyjne które uwzględniają dbałość o samopoczucie i prawidłowy rozwój dziecka poprzez:

3.1.5.1. zapewnienie dziecku opiekunów w liczbie określonej przez obowiązujące przepisy prawa (1 opiekun na 8 dzieci powyżej roku i 1 opiekun na 5 dzieci poniżej roku oraz w przypadku, gdy w grupie jest dziecko z niepełnosprawnością)

3.1.5.2. dla zachowania stałości opieki i poczucia bezpieczeństwa ci sami opiekunowie lub część z nich oraz inne osoby personelu Żłobka towarzyszą dzieciom społecznie i w rozwoju - przez cały ich pobyt w Żłobku,

3.1.5.3. w przypadku zmiany opiekunów, dotychczasowy opiekun wprowadza stopniowo nowych opiekunów do grupy,

3.1.5.4. Żłobek działa w oparciu o zrównoważony rytm dnia, który uwzględnia potrzeby w zakresie odpoczynku, ruchu, zabawy i aktywności: społecznych, emocjonalnych, poznawczych i usamodzielniających dzieci,

3.1.5.5. ramowy rytm dnia jest znany rodzicom, umieszczony na tablicy informacyjnej dla żłobka w Słupnie i filii w Nowym Gulczewie (zał. 15A i 15B)

3.1.5.6. Żłobek zapewnia starszym dzieciom codzienne przebywanie dzieci na świeżym powietrzu (wychodzenie na plac zabaw lub na inny teren zielony), jeśli sprzyjają temu warunki atmosferyczne, z wyłączeniem sytuacji, gdy temperatura spada poniżej minus 5 stopni, wieje silny wiatr, jest upał,

3.1.5.7. w Żłobku tworzy się warunki do różnych form odpoczynku dzieci, zgodnych z ich aktualnymi potrzebami,

3.1.5.8. opiekun Żłobka prowadzi obserwacje dzieci i zbiera informacje od rodziców i dzieci na temat indywidualnych potrzeb i przyzwyczajeń w kwestii snu i odpoczynku (godziny snu, rytuał zasypiania/ budzenia, ulubione przytulanki),

3.1.5.9. respektuje się indywidualny rytm snu i odpoczynku dziecka,

3.1.5.10. dba, by rytm dnia i poszczególne aktywności dostosowane były do możliwości rozwojowych dzieci, by naprzemiennie występowały po sobie czynności aktywizujące i wyciszające,

	3.1.5.11. w Żłobku organizuje się posiłki w taki sposób, aby były przyjemne i uczące dla dzieci, kojarzyły się z pozytywnym doświadczeniem społecznym, 3.1.5.12. dzieciom oferowane są co najmniej cztery podstawowe posiłki: śniadanie, drugie śniadanie, obiad i podwieczorek w ciągu dnia 3.1.5.13 posiłki podawane są o stałych porach, 3.1.5.14. w Żłobku wspiera się rozwijanie zdrowych nawyków żywieniowych u dziecka, 3.1.5.15. udostępnia się rodzicom w widocznym miejscu spisany tygodniowy jadłospis. 3.1.5.16. żywienie dzieci oparte jest o zasady zdrowego żywienia, 3.1.5.17. umożliwia się dzieciom warunki do różnorodnych zabaw stymulujących rozwój dziecka, 3.1.5.18. umożliwia się dzieciom swobodną zabawę, która jest główną formą aktywności dzieci - rolą dorosłych jest uważne towarzyszenie dzieciom, zapewnienie bezpieczeństwa i dostarczanie materiałów do zabawy, 3.1.5.19. podczas zabawy umożliwia się dziecku decydowanie czym, w jaki sposób i jak długo będzie się bawić oraz zapewnia swobodę dostępu do wyposażenia i materiałów, 3.1.5.20. dostosowuje się zabawy i środki do wieku dziecka, 3.1.5.21 praca z dziećmi jest dokumentowana, służy to lepszemu rozumieniu rozwoju dzieci przez opiekunów i rodziców, 3.1.5.22. opiekun prowadzi stałe obserwacje aktywności dzieci, i regularnie je spisuje, 3.1.5.23. opiekun z notatkami z obserwacji zapoznaje rodziców dziecka, 3.1.5.24. opiekun prowadzi dokumentację codziennych aktywności grupy dzieci (dziennik zajęć) 3.1.5.25 aktualizuje obserwacje minimum raz w roku, 3.1.5.26. opiekun posiada upoważnienia do odbioru dziecka, w przypadku gdy odbiera je ze Żłobka inna osoba niż rodzic, 3.1.5.27. w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami lub wymagających szczególnej opieki, opiekun prowadzi dokumentację dotyczącą indywidualnych procedur pracy z dzieckiem,
3.2. Metod pracy z dzieckiem uwzględniających indywidualne potrzeby, zainteresowania i umiejętności dziecka, oraz sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata	3.2. dbając o prawidłowy rozwój dziecka personel Żłobka kieruje się głównie zasadami bezpieczeństwa, indywidualizacji i uwzględnia w pracy z dzieckiem indywidualne potrzeby, zainteresowania i umiejętności dziecka, 3.2.1. w pracy z dziećmi młodszymi stosuje takie metody pracy jak: • metoda oglądowa (pozwolenie dziecku na manipulacje proste, niespecyficzne następnie na manipulacje specyficzne), • metoda zabaw kontaktowo-dotykowych (np. „idzie rak”, „srocza”),

- metoda zabaw kontaktowo- naśladowczych (np. „kosi, kosi łapki”, „zrób „pa,pa”, „oj, jakie mam kłopoty”),
- metoda zabaw kontaktowo-paluszkowych (np. „kominiarz”, „rodzinka”),
- metoda dowolności w zabawie (zabawy indywidualne – dywanowe),
- metoda aprobaty i pochwały,

3.2.2. w zajęciach dydaktycznych ze starszymi dziećmi Żłobku dominują takie metody jak:

- metoda oglądowa, oparta na obserwacji i pokazie np: w czasie wycieczki, oglądanie historyjek obrazkowych, sceny z pacynką, lałką, misiem demonstrujące różne czynności,
- metoda słowna - słuchanie opowiadań, czytanie bajek,
- nauka wierszyków, piosenek, wspólne śpiewanie,
- metoda praktyczna, polegająca na przyswajaniu, odkrywaniu, przeżywaniu, działaniu (rysowanie, malowanie, lepienie, wyklejanie, układanie, budowanie),
- metoda przemienności zabaw (po spokojnych następują zabawy ożywione),
- metoda kształtowania nawyków higienicznych i samoobsługi,

3.2.3. zapewnienie warunków dzieciom sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez personel:

- Organizowanie środowiska bogatego w bodźce poznawcze:

- tworzenie kącików doświadczeń
- udostępnianie materiałów o różnej fakturze, kształcie, dźwięku i ciężarze
- częsta zmiana ekspozycji i rotacja zabawek, aby pobudzać ciekawość
- zapewnienie swobody ruchu, aby dzieci mogły samodzielnie docierać do interesujących obiektów

- Stwarzanie okazji do bezpośredniego doświadczania:

- organizowanie spacerów, obserwacji na świeżym powietrzu, kontaktu z naturą,
- wspólne obserwowanie zmian pogodowych, roślin, owadów – nazywanie zjawisk,
- wprowadzanie prostych eksperymentów sensorycznych: przelewanie wody, przesypywanie piasku, mieszanie kolorów,

- Podążanie za dzieckiem i jego naturalną ciekawością:

- uważna obserwacja, na co dziecko kieruje uwagę, i dostarczanie materiałów z tym związanych,

- pozwalanie dziecku powtarzać czynności, jeśli je to interesuje – powtarzalność wzmacnia uczenie się,
 - niewyręczanie, jeśli dziecko próbuje samo – dawanie czasu na samodzielne odkrywanie
- Wspieranie eksploracji poprzez język:
- nazywanie przedmiotów, zjawisk i działań (np. „mokre”, „ciężkie”, „zimne”, „leci”, „tonie”)
 - zadawanie prostych, otwartych pytań: „Co widzisz?”, „Co się stało?”, „Jak myślisz?”,
 - rozszerzanie wypowiedzi dzieci – opis bardziej szczegółowy, ale dostosowany do poziomu rozwoju,
- Wprowadzanie aktywności polisensorycznych:
- Zabawy angażujące wszystkie zmysły:
dotyk – masa solna, kasza, ścieżki sensoryczne, woda;
słuch – instrumenty, dźwięki natury;
wzrok – światło i cienie, kolorowe folie;
węch – zioła, owoce;
smak – bezpieczne degustacje
 - umożliwianie manipulowania, mieszania, porównywania,
- Zachęcanie do samodzielnych eksperymentów:
- proste działania badawcze: „Co pływa, co tonie?”, „Co przyciąga magnes?”, „Co się stanie, gdy...?”
 - pozwalanie dzieciom formułować własne wnioski – bez narzucania gotowych odpowiedzi,
 - stwarzanie sytuacji, w których dziecko może próbować i popełniać błędy bez nacisku,
- Budowanie relacji opartych na bezpieczeństwie emocjonalnym:
- reagowanie spokojnie i przewidywalnie, aby dzieci czuły się pewnie w eksploracji,
 - zachęcanie, ale nie zmuszanie – każde dziecko ma własne tempo poznawania świata,
 - okazywanie zainteresowania odkryciami dziecka – wspólne przeżywanie radości z poznania,
- Wykorzystywanie codziennych sytuacji jako okazji edukacyjnych (wskazówki metodyczne):
- komentowanie wydarzeń podczas jedzenia, ubierania, mycia rąk („Woda jest ciepła”, „Skórka banana jest śliska”),
 - wprowadzanie pojęć matematycznych i przyrodniczych w naturalny sposób (pełne–puste, więcej–mniej, szybko–wolno, mokre–suche),

	• zachęcanie dzieci, by próbowały pomóc w prostych czynnościach (nalewanie, segregowanie, przenoszenie), - Umożliwianie obserwacji rówieśników: • organizowanie wspólnych działań, aby dzieci mogły uczyć się poprzez naśladownictwo, • pozwalanie na swobodne podpatrywanie tego, co robią inni i próbowanie podobnych działań, 3.2.4. wszystkie metody wyzwalają w dziecku chęć poszukiwania rozwiązań, aktywizują myślenie, wyzwalają inwencję, ekspresję twórczą, mobilizują dziecko do zadawania pytań i udzielania na nie odpowiedzi poprzez rozwiązywanie problemów,
3.3. Respektowanie indywidualnego rytmu życia dziecka, przez odpowiednią organizację godzin posiłków, snu, czynności higienicznych i zabawy lub tworzenia planów zajęć w ciągu dnia	3.3. Żłobek stwarza wszystkim dzieciom odpowiednie warunki do rozwoju ich potencjału życiowego, organizuje pracę, respektując indywidualny rytm życia dziecka, przez odpowiednią organizację godzin posiłków, snu, czynności higienicznych i zabawy lub tworzenia planów zajęć w ciągu dnia w sposób zapewniający optymalne warunki rozwoju małych dzieci, biorąc pod uwagę wiek dzieci, wrażliwość oraz zależność od dorosłych w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb, 3.3.1. organizacja przebiegu dnia w Żłobku uwzględnia szacunek dla różnic w zaspokajaniu, u dzieci przebywających razem w grupie, potrzeb pokarmowych i odpoczynku, w zaspokajaniu potrzeb fizjologicznych, co wiąże się z elastycznością organizacji pracy, 3.3.2. pracę z dziećmi planuje się. Planowanie pracy opiera się na wiedzy o prawidłowościach rozwoju małych dzieci i znajomości zmieniających się potrzeb rozwojowych konkretnych dzieci: 3.3.3. dzieci mają zagwarantowany plan dnia i jest on przestrzegany (opiekun przypomina dzieciom o następnym punkcie w planie dnia lub w inny sposób sprawia, że dzieci spodziewają się zmiany), 3.3.4. zajęcia planuje się w sposób polegający głównie na organizowaniu i zmienianiu środowiska edukacyjnego, czyli: organizowaniu sfer edukacji, dokładanie nowych materiałów, zabawek, przedmiotów, modyfikowanie sfer edukacji, zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci, 3.3.5. Opiekun Żłobka ma wiedzę o zwyczajach każdego dziecka: 3.3.5.1. Co najmniej raz w roku opiekun zbiera informacje od rodziców i dzieci (w zależności od ich wieku) na temat potrzeb, preferencji i umiejętności dzieci w sytuacji posiłku, 3.3.5.2. prowadzi bieżące obserwacje na temat potrzeb, preferencji i umiejętności dzieci w sytuacji posiłku,

3.3.5.3. personel Żłobka kształtuje spokojną i bezpieczną emocjonalnie atmosferę podczas posiłków,

3.3.5.4. w salach znajduje się specjalnie zaaranżowane miejsce do spożywania posiłków dla dzieci,

3.3.5.5. opiekunowie towarzyszą dzieciom w czasie posiłku, są spokojni, siedzą i rozmawiają z dziećmi:

- są skoncentrowani na potrzebach dzieci, uwzględniają ich werbalne i pozawerbalne sygnały zarówno odnośnie potrzeby jedzenia, jak i ilości spożywanych potraw,
- wprowadzają rytuały w czasie wspólnego posiłku (np. piosenka sygnalizująca początek posiłku, powiedzenie „smacznego”, spokojna muzyka),
- przeznaczają na posiłek tyle czasu, by dzieci jadły bez pośpiechu, zgodnie ze swoim tempem i aktualnymi możliwościami,
- karmią dzieci niepotrafiące samodzielnie jeść (wyłącznie znani dzieciom opiekunowie, którzy pozostają z nimi w indywidualnym kontakcie i są uważni na ich sygnały),
- rozmawiają z dziećmi o posiłkach, proponują im potrawy, tłumaczą nazwy,
- nie zmuszają dzieci do jedzenia, to dziecko decyduje, co i ile zje z oferowanych mu potraw,
- nie nagradzają dzieci za zjedzenie oraz nie karzą ich za odmowę zjedzenia posiłku,
- zachęcają dzieci, które odchodzą od stolika, do powrotu, ale nie zmuszają, żeby siedziały przy stoliku, jeśli nie mają na to ochoty,
- umożliwiają dzieciom, które skończyły jeść, aby mogły wstać od stołu, nie czekając na pozostałe dzieci,
- stopniowo uczą dzieci samodzielnego jedzenia, biorąc pod uwagę poziom umiejętności i gotowości dziecka,

3.3.5.6. w Żłobku wyznaczone jest miejsce, w którym jadłospis jest dostępny dla rodziców (w formie pisemnej)

3.3.5.7. w Żłobku dostępne są diety podstawowe i eliminacyjne,

3.3.5.8. w Żłobku akceptuje się każdą formę spożywania posiłku przez dzieci: jedzenie rękoma, sztućcami,

3.3.5.9. opiekunowie dbają o to, by dzieci miały stały i swobodny dostęp do napojów,

3.3.5.10. Żłobek współpracuje z rodzicami w zakresie żywienia dzieci,

3.3.5.11. opiekunowie mają wiedzę o potrzebach i przyzwyczajeniach każdego dziecka w zakresie snu i innych form odpoczynku,

3.3.5.12. opiekunowie organizują dla dzieci różne formy odpoczynku i relaksu (np. sen, leżenie, masaże, słuchanie bajek),

- 3.3.5.13. opiekunowie dbają, aby w planie dnia zachować równowagę pomiędzy aktywnością, zabawą dzieci a możliwością wycofania się - odpoczynkiem,
- 3.3.5.14. opiekunowie codziennie przebywają z dziećmi na świeżym powietrzu, uwzględniając warunki pogodowe (nie wychodzą w czasie silnego wiatru, upału, temperatury poniżej minus 5 stopni),
- 3.3.5.15. opiekunowie dbają o spokojną i bezpieczną atmosferę podczas zasypiania, snu i wybudzania się dzieci,
- 3.3.5.16. personel wykonuje czynności opiekuńczo-higieniczne z szacunkiem dla dziecka, budując z nim relację,
- 3.3.5.17. czynności opiekuńczo-higieniczne są wykonywane przez bliskich dziecku opiekunów,
- 3.3.5.18. opiekunowie stwarzają warunki, aby czynności opiekuńczo-higieniczne przebiegały w spokojnej i bezpiecznej emocjonalnie atmosferze (nie śpieszą się, nie zajmują się dzieckiem rutynowo, pozostają w kontakcie wzrokowym z dzieckiem, rozmawiają z nim, opisują, co robią, obserwują reakcje dziecka dotyczące poczucia komfortu lub dyskomfortu)
- 3.3.5.19. Żłobek tworzy odpowiednie warunki, aby czynności opiekuńczo-higieniczne odbywały się w zgodzie z aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi dzieci,
- 3.3.5.20. opiekun ma wiedzę dotyczącą indywidualnych potrzeb i przyzwyczajeń dziecka oraz stopnia ich samodzielności w obszarze czynności opiekuńczo-higienicznych,
- 3.3.5.21. podczas każdej sytuacji opiekuńczo - higienicznej opiekun uwzględnia indywidualne potrzeby i możliwości dziecka oraz stopień samodzielności,
- 3.3.5.22. w ramowym planie dnia jest uwzględniona odpowiednia ilość czasu na czynności opiekuńczo-higieniczne, takie jak mycie, ubieranie i rozbieranie,
- 3.3.5.23. opiekun daje tyle czasu i wsparcia dziecku, aby mogło ono w swoim tempie uczyć się samodzielności,
- 3.3.5.24. opiekun uczy dzieci różnych nawyków higienicznych i porządkowych, np. mycie rąk przed posiłkiem, wieszanie ubrań w szatni, chowanie butów do szafki, spuszczenie wody w toalecie,
- 3.3.5.25. przejście z pieluszki na nocnik jest przeprowadzane po obserwacji gotowości dziecka,
- 3.3.5.26. dzieci korzystają z nocnika i toalety wg swoich indywidualnych potrzeb,
- 3.3.5.27. opiekun przypomina dzieciom o możliwości korzystania z toalety, szczególnie tym, które są w trakcie nauki korzystania z nocnika, ale dzieci same decydują, czy chcą z niej korzystać,

	3.3.5.28. dziecko nie jest zawstydzane, ani nie spotyka się z rozczarowaniem opiekuna, gdy załatwi się w ubranie lub pobrudzi się, 3.3.5.29. opiekunowie nie stosują systemu kar i nagród w czasie czynności opiekuńczo-higienicznych, natomiast starają się wzmacniać u dziecka poczucie sukcesu z dokonywanych, nawet niewielkich postępów, 3.3.5.30. opiekunowie uwzględniają prawo dziecka do towarzystwa lub do odizolowania się w łazience, 3.3.5.31. aranżują przestrzeń związaną z realizacją czynności opiekuńczo- higienicznych w taki sposób, aby wspierała poczucie bezpieczeństwa dzieci i ich samodzielność (łazienka jest przytulnym miejscem dla dzieci, np. pachnąca, ciepłe oświetlenie, przyjemny wystrój; umywalki, toalety, wieszaki na ręczniki są dostosowane do wzrostu dzieci; miejsce do przewijania jest intymne,
3.4. Respektowanie praw i obowiązków osoby sprawującej opiekę w ramach poszczególnych czynności związanych ze świadczeniem usług opieki nad dzieckiem.	3.4. personel Żłobka posiada nie tylko formalne kwalifikacje, ale również umiejętności, wiedzę oraz reprezentuje wartości i postawy odpowiednie do ich roli i odpowiedzialności, 3.4.1. szczegółowe wymagania dotyczące personelu oraz kadry kierowniczej Żłobka określają zapisy Ustawy z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2025 r. poz. 798). 3.4.2. w Żłobku zatrudnia się dyrektora Żłobka, zastępcę dyrektora, kierownika filii, opiekunki dziecięce, pielęgniarkę, woźną, pomoc kuchenną, konserwatora, dopuszcza się udział wolontariuszy w zapewnieniu opieki nad dziećmi, 3.4.3. opiekunowie posiadają zarówno formalne kwalifikacje, jak również umiejętności, wiedzę oraz reprezentują wartości i postawy odpowiednie do ich roli i odpowiedzialności, 3.4.4. Żłobek zatrudnia personel na stanowiskach pracowników samorządowych (art. 2 pkt 3 ustawy o pracownikach samorządowych) w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych zgodnie z potrzebami, do kierowniczych stanowisk urzędniczych w Żłobku zalicza się stanowisko dyrektora, zastępcę dyrektora i kierownika, stanowiskami pomocniczymi i obsługi w Żłobkach są stanowiska: • starsza: pielęgniarka, starszy opiekun, • pielęgniarka, opiekun, • młodszy opiekun, • woźna • pomoc kuchenna • konserwator

	3.4.5. Żłobkiem kieruje Dyrektor, który odpowiada za realizację zadań, w szczególności określonych w regulaminie organizacyjnym oraz za całość gospodarki finansowej Żłobka, a zwłaszcza za: • sprawną i zgodną z przepisami prawa pracę Żłobka, • określenie i wdrożenie odpowiedniej struktury organizacyjnej, • podział zadań i kompetencji pomiędzy pracowników, opiekunki oraz właściwy dobór kadr w Żłobku zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi, • nadzór nad realizacją zadań i jakością działań poszczególnych pracowników w Żłobku, • nadzór nad przestrzeganiem przez pracowników, opiekunki dyscypliny i porządku pracy, • sporządzanie informacji, analizy, sprawozdań i bilansów potrzeb, w tym projektów finansowo-rzeczowych oraz inwestycyjnych, związanych z zakresem ich realizacji • zadań, dysponowania środkami określonymi w planie finansowym oraz ponoszenia odpowiedzialności za ich prawidłowe wykorzystanie, • organizowanie administracyjnej i finansowej obsługi Żłobka. 3.4.5.1. dyrektor jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników w Żłobku, 3.4.5.2. do podstawowych obowiązków dyrektora należy: • reprezentowanie Żłobka na zewnątrz, dokonywanie czynności prawnych i składanie oświadczeń woli w imieniu organu prowadzącego na mocy udzielonych pełnomocnictw i upoważnień, • prawidłowa realizacja polityki kadrowej i płacowej w Żłobku, • prowadzenie obserwacji zajęć z dziećmi przez personel i dokonywanie oceny pracy pracowników zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, • zarządzanie powierzonym majątkiem, • sporządzanie budżetu Żłobka, • zatwierdzanie sprawozdań z realizacji zadań Żłobka oraz z wykonania budżetu, realizację i przestrzeganie przepisów o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej oraz przepisów o ochronie danych osobowych i o ochronie informacji niejawnych, 3.4.6. o stanowisko opiekuna w Żłobku zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 – ubiegać
--	--

się może osoba posiadająca potwierdzone stosownym dokumentem kwalifikacje:

- pielęgniarki,
- opiekunki dziecięcej – po ukończonym kursie i odbytej praktyce
- nauczyciela, który ukończył studia pedagogiczne

3.4.7. do podstawowych obowiązków opiekuna w Żłobku należy:

- wizualna ocena stanu zdrowia dzieci i stosowne postępowanie przy codziennym przyjmowaniu dzieci do Żłobka,
- zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz zakresu edukacji, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka,
- prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczo i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dzieci, właściwych do wieku dzieci,
- wyrabianie u dzieci umiejętności życia w grupie, kształtowanie postaw społecznych i usamodzielnianie dzieci, zgodnie z ich wiekiem i poziomem rozwoju,
- tworzenie i realizowanie programów dydaktyczno- -wychowawczych w oparciu o nowoczesne metody pracy z dzieckiem, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych dzieci i poszanowania Jego praw i godności,
- realizowanie programu adaptacji.
- ubieranie, rozbieranie, wysadzanie, mycie dzieci udzielanie pomocy w tym zakresie i wychodzenie z dziećmi na spacer,
- utrzymywanie w należytej czystości zabawek i innych pomocy oraz eliminowanie zabawek niebezpiecznych lub uszkodzonych,
- przygotowywanie dzieci do uczestnictwa w imprezach okolicznościowych,
- organizowanie wypoczynku dzieci na świeżym powietrzu: werandowanie, spacer, zabawy na placu zabaw,
- zaspakajanie potrzeb dzieci, a w szczególności potrzeby bezpieczeństwa, akceptacji i aprobaty, aktywności poznawczej oraz potrzeby kontaktu społecznego,
- wykonywanie codziennych zabiegów pielęgnacyjnych, zaspakajanie potrzeb fizjologicznych
- usamodzielnianie dzieci,
- karmienie dzieci oraz uczenie samodzielności w trakcie spożywania posiłków,

	• podczas leżakowania dzieci: zapewnienie pieczy nad wypoczywającymi dziećmi, • przygotowywanie się do zajęć, zapewnienie pomocy dydaktycznych, dekorowanie pomieszczeń Żłobka, • utrzymywanie czystości i porządku w grupie, • udzielanie pierwszej pomocy przedlekarskiej w nagłych wypadkach, • współudział w realizacji programu promującego zdrowie i prawidłowe odżywianie, • ścisła współpraca z innymi opiekunami i psychologiem świadczącymi dzieciom pomoc psychologiczną i pedagogiczną oraz opiekę zdrowotną, • współpraca z rodzicami lub opiekunami prawnymi dzieci w realizacji działalności opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej, 3.4.8. w Żłobku zatrudnia się pielęgniarkę zgodnie z normą określoną art. 15 pkt. 3 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3, która nakłada na dyrektora Żłobka obowiązek zatrudnienia przynajmniej jednej pielęgniarki, w przypadku uczęszczania do Żłobka więcej niż dwadzieścioro dzieci, 3.4.9. do obowiązków pielęgniarki w Żłobku należy: • zbieranie wywiadów od rodziców/opiekunów w zakresie stanu zdrowia dzieci, • obserwowanie stanu zdrowia dzieci i zgłaszanie wszelkich nieprawidłowości dyrektorowi Żłobka i rodzicom, • kształtowanie u dzieci postaw prozdrowotnych w zakresie żywienia i higieny, • udzielanie pierwszej pomocy dzieciom oraz pracownikom w nagłych wypadkach oraz organizowanie pomocy lekarskiej w razie potrzeby, • pomoc w układaniu planów pracy z dziećmi, sprawowania opieki nad dziećmi, • szkolenie personelu w zakresie promocji zdrowia oraz ograniczenia szerzenia się chorób zakaźnych, • prowadzenie indywidualnej dokumentacji dziecięcej, • prowadzenie poradnictwa z zakresu pielęgnacji dziecka dla rodziców i pracowników Żłobka, • udział w szkoleniach oraz zebraniach z rodzicami,
--	--

	3.4.10. szczegółowy zakres praw i obowiązków pracowników Żłobka określa Regulamin Organizacyjny Żłobka oraz zakresy czynności przekazywane pracownikom przez pracodawcę.
3.5. Zasad organizacji pracy personelu zatrudnionego w Żłobku w sposób umożliwiający wypełnianie przez te osoby obowiązków zawodowych innych niż bezpośrednia opieka nad dziećmi, takich jak: planowanie zajęć w ciągu dnia, kontakty z rodzicami, współpraca z innymi specjalistami i współpracownikami.	3.5. Żłobek zatrudnia opiekunów, liczba opiekunów jest zgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa (1 opiekun na 8 dzieci powyżej roku, 1 opiekun na 5 dzieci poniżej roku lub w przypadku opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością albo dzieckiem wymagającym szczególnej opieki), 3.5.1. personel posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z Ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zgodnie z Ustawą o pracownikach samorządowych, 3.5.2. w Żłobku sprawującym opiekę nad więcej niż 20 dziećmi zatrudniona jest pielęgniarka, 3.5.3. Żłobek zatrudnia niezbędny personel pomocniczy; pomoc kuchenna, woźne - osoby sprzątające i dezynfekujące pomieszczenia, zgodnie z metrażem placówki, 3.5.4. zasady organizacji pracy personelu zatrudnionego w Żłobku określa Regulamin Organizacyjny Żłobka, organizacja pracy w Żłobku umożliwia wypełnianie przez osoby w nim zatrudnione obowiązków zawodowych innych niż bezpośrednia opieka nad dziećmi, takich jak: planowanie zajęć w ciągu dnia, kontakty z rodzicami, współpraca z innymi specjalistami i współpracownikami,
3.6. Zasad wspierania, adekwatnie do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci objętych opieką, rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę, w szczególności przez wykorzystanie metod polegających na rozpoznawaniu i rozwijaniu potencjału oraz wiedzy i umiejętności już posiadanych przez te osoby, a także przez taką organizację pracy, która umożliwia im udział w szkoleniach aktualizujących wiedzę i podnoszących kwalifikacje.	3.6. wspieranie rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę nad dzieckiem w Żłobku jest adekwatne do możliwości Żłobka oraz potrzeb dzieci objętych opieką, wspieranie rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę odbywa się w szczególności przez wykorzystanie metod polegających na rozpoznawaniu i rozwijaniu potencjału oraz wiedzy i umiejętności już posiadanych przez te osoby, a także przez taką organizację pracy, która umożliwia im udział w szkoleniach aktualizujących wiedzę i podnoszących kwalifikacji, 3.6.1. w Żłobku w placówce istnieje możliwość doskonalenia z zawodowego osób sprawujących opiekę nad dzieckiem poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach, konferencjach, webinarach oraz system wsparcia nowo przyjmowanych pracowników, 3.6.2. personel Żłobka tworzy rozwijający się i regularnie współpracujący ze sobą zespół, 3.6.3. personel stale rozwija kompetencje pracy z małymi dziećmi i ich rodzinami, aktualizuje wiedzę o pracy z dziećmi poprzez organizację:

- przynajmniej raz na pół roku odbywają się spotkania merytoryczne całego zespołu placówki lub szkolenia całego zespołu,
- personel merytoryczny raz na dwa lata, przeprowadza samoocenę swojej pracy, np. w oparciu o arkusz autoewaluacji,
- dyrektor, przynajmniej raz na semestr obserwuje zorganizowane aktywności z dziećmi przez opiekunki w oparciu o roczny plan i po dokonuje spotkania indywidualnego z opiekunami, oraz dokonuje podsumowania ich dotychczasowej pracy merytorycznej,
- w miarę możliwości, opiekun uczestniczy w szkoleniach zewnętrznych, poszerzających kompetencje pracy z małymi dziećmi i ich rodzinami,
- w przypadku sytuacji problemowej, opiekun konsultuje się z innymi członkami zespołu lub specjalistami zewnętrznymi.

3.6.4. zespół Żłobka systematycznie współpracuje ze sobą, w zespole istnieje podział ról i zadań, odpowiadający zarówno kompetencjom, jak i indywidualnym predyspozycjom oraz doświadczeniom pracowników:

- członkowie zespołu wzajemnie wspierają się i uczą się od siebie, udzielają sobie informacji zwrotnych, dzielą się doświadczeniami i pomysłami,
- kadra merytoryczna komunikuje się na bieżąco, wymienia się informacjami na temat dzieci po to, by adekwatnie odczytywać ich aktualne potrzeby i na nie odpowiadać,
- osoby prowadzące jedną grupę regularnie się spotykają i wymieniają informacje o doświadczeniach obserwacji rozwoju dzieci, planowania pracy i współpracy z rodzicami.

3.6.5. opiekunowie posiadają kompetencje do rozwijania wrażliwej i pełnej szacunku interakcji z dzieckiem,

Załącznik 15A

RAMOWY HARMONOGRAM DNIA w Gminnym Żłobku w Słupnie

Uwaga: Czynności higieniczne – zmiana pieluszki, mycie, podmywanie i odświeżanie dziecka odbywa się zgodnie z potrzebami dziecka, wtedy kiedy ono tego potrzebuje. Dbamy o intymności i utrzymujemy relacji. Przewijanie odbywa się bez pośpiechu, kontakcie z dzieckiem, z delikatnością.

GODZINA (orientacyjnie)	ELEMENTY HARMONOGRAMU DNIA	CZYNNOŚCI KAŻDEGO DZIECKA
6.00-8.00	Początek dnia – schodzenie się dzieci, rozbieranie się w szatni	Dziecko jest rozbierane w szatni lub miejscu, w którym może uczyć się współpracować w rozbieraniu. Żegna się z rodzicami, wita z personelem. Jest wprowadzane do innych dzieci.
6.00-8.00	Zabawy swobodne	Bawi się swobodnie indywidualnie lub z opiekunką korzystając z przygotowanej przestrzeni i zabawek. Ma możliwość obserwowania zabaw innych dzieci. W niektórych z nich bierze udział z pomocą opiekunki.
8.00-8.45	Śniadanie	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.
8.45-9.10	Mycie rąk po posiłku i czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.	Dziecko ma możliwość współpracy przy myciu rącek po posiłku. Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne dzieci.
9.10-9.45	Zabawowe aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne strefy rozwoju)	Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci. Organizacja zabaw polega na sukcesywnym zmienianiu środowiska edukacyjnego, w jakim dziecko się bawi – w odpowiedzi na obserwowane potrzeby i osiągnięcia rozwojowe dziecka. Propozycje zabaw edukacyjnych łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, odkrywanie nowych zjawisk, obserwowanie innych dzieci i rozwijanie osobistych umiejętności. Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane.
9.45-10.00	Drugie śniadanie	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.
10.00-10.10	Mycie rąk po posiłku i czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.	Dziecko ma możliwość współpracy przy myciu rącek po posiłku. Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne dzieci.
10.10-10.35	Pobyty na powietrzu	Przebywa na powietrzu poza budynkiem. Możliwość werandowania, zabaw na tarasie lub trawie (przy

		sprzyjającej pogodzie) lub spacer (w wózku). Zabawy i aktywności edukacyjne.
10.35-11.00	Mycie rąk przed posiłkiem i czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.	Ma możliwość współpracy przy myciu rączek przed posiłkiem. Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.
11.00-11.30	Obiad	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.
11.30-11.45	Mycie rąk po posiłku i czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.	Dziecko ma możliwość współpracy przy myciu rączek po posiłku. Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne dzieci.
11.45-13.45	Odpoczynek	Odpoczywa, kiedy jest zmęczone. Forma odpoczynku jest dostosowana do potrzeb dziecka i możliwości instytucji. Zwykle dzieci śpią mniej więcej o tej samej porze w łóżeczkach lub na leżaczkach.
13.45-14.00	Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne po posiłku.	Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.
14.00-14.20	Podwieczorek	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.
14.20-14.30	Mycie rąk po posiłku	Dziecko ma możliwość współpracy przy myciu rączek po posiłku.
14.30-17.00	Pobyć na powietrzu – zwłaszcza jeśli przed obiadem pogoda nie pozwalała na to lub w okresie wiosenno-letnim, kiedy pogoda jest sprzyjająca i można wiele godzin spędzić poza budynkiem	Przebywa na powietrzu poza budynkiem. Możliwość werandowania, zabawy na tarasie lub trawie (przy sprzyjającej pogodzie) lub spaceru (w wózku). Zabawy i aktywności edukacyjne.
14.30-17.00	Zabawy aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne sfery rozwoju)	Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci. Propozycje zabaw edukacyjnych łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, odkrywanie nowych zjawisk, obserwowanie innych dzieci i rozwijanie osobistych umiejętności. Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane.
	Zakończenie dnia - pożegnanie	Żegna się z dziećmi i opiekunkami. Jest odprowadzane do rodzica. Dziecko jest ubierane w szatni lub miejscu, w którym może uczyć się współpracować w ubieraniu.

Załącznik 15B

RAMOWY HARMONOGRAM DNIA w Gminnym Żłobku w Słupnie

Uwaga: Czynności higieniczne – zmiana pieluszki, mycie, podmywanie i odświeżanie dziecka odbywa się zgodnie z potrzebami dziecka, wtedy kiedy ono tego potrzebuje. Dbamy o intymności i utrzymujemy relacji. Przewijanie odbywa się bez pośpiechu, kontakcie z dzieckiem, z delikatnością.

GODZINA (orientacyjnie)	ELEMENTY HARMONOGRAMU DNIA	CZYNNOŚCI KAŻDEGO DZIECKA
6.00-8.00	Początek dnia – schodzenie się dzieci, rozbieranie się w szatni	Dziecko jest rozbierane w szatni lub miejscu, w którym może uczyć się współpracować w rozbieraniu. Żegna się z rodzicami, wita z personelem. Jest wprowadzane do innych dzieci.
6.00-8.00	Zabawy swobodne	Bawi się swobodnie indywidualnie lub z opiekunką korzystając z przygotowanej przestrzeni i zabawek. Ma możliwość obserwowania zabaw innych dzieci. W niektórych z nich bierze udział z pomocą opiekunki.
8.00-8.45	Śniadanie	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.
8.45-9.10	Mycie rąk po posiłku i czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.	Dziecko ma możliwość współpracy przy myciu rączek po posiłku. Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne dzieci.
9.10-9.45	Zabawowe aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne strefy rozwoju)	Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci. Organizacja zabaw polega na sukcesywnym zmienianiu środowiska edukacyjnego, w jakim dziecko się bawi – w odpowiedzi na obserwowane potrzeby i osiągnięcia rozwojowe dziecka. Propozycje zabaw edukacyjnych łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, odkrywanie nowych zjawisk, obserwowanie innych dzieci i rozwijanie osobistych umiejętności. Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane.
9.45-10.00	Drugie śniadanie	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.
10.00-10.10	Mycie rąk po posiłku i czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.	Dziecko ma możliwość współpracy przy myciu rączek po posiłku. Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne dzieci.
10.10-10.35	Pobyt na powietrzu	Przebywa na powietrzu poza budynkiem. Możliwość werandowania, zabaw na tarasie lub trawie (przy

		sprzyjającej pogodzie) lub spacer (w wózku). Zabawy i aktywności edukacyjne.
10.35-11.00	Mycie rąk przed posiłkiem i czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.	Ma możliwość współpracy przy myciu rącek przed posiłkiem. Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.
11.00-11.30	Obiad	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.
11.30-11.45	Mycie rąk po posiłku i czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.	Dziecko ma możliwość współpracy przy myciu rącek po posiłku. Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne dzieci.
11.45-13.45	Odpoczynek	Odpoczywa, kiedy jest zmęczone. Forma odpoczynku jest dostosowana do potrzeb dziecka i możliwości instytucji. Zwykle dzieci śpią mniej więcej o tej samej porze w łóżeczkach lub na leżaczkach.
13.45-14.00	Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne po posiłku.	Czynności higieniczne oraz pielęgnacyjne.
14.00-14.20	Podwieczorek	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.
14.20-14.30	Mycie rąk po posiłku	Dziecko ma możliwość współpracy przy myciu rącek po posiłku.
14.30-17.00	Pobyty na powietrzu – zwłaszcza jeśli przed obiadem pogoda nie pozwalała na to lub w okresie wiosenno-letnim, kiedy pogoda jest sprzyjająca i można wiele godzin spędzić poza budynkiem	Przebywa na powietrzu poza budynkiem. Możliwość werandowania, zabawy na tarasie lub trawie (przy sprzyjającej pogodzie) lub spaceru (w wózku). Zabawy i aktywności edukacyjne.
14.30-17.00	Zabawy aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne sfery rozwoju)	Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci. Propozycje zabaw edukacyjnych łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, odkrywanie nowych zjawisk, obserwowanie innych dzieci i rozwijanie osobistych umiejętności. Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane.
	Zakończenie dnia - pożegnanie	Żegna się z dziećmi i opiekunkami. Jest odprowadzane do rodzica. Dziecko jest ubierane w szatni lub miejscu, w którym może uczyć się współpracować w ubieraniu.

Wskazówki metodyczne dla personelu dotyczące metodyki zajęć

Opiekunki towarzysząc dzieciom podczas całego dnia powinny kierować się określonymi zasadami:

- Bycie w pobliżu miejsce, gdzie dzieci się bawią
- Stwarzanie sytuacji, które ułatwiają budowanie przez dziecko poczucia tożsamości i odrębności własnej osoby (np. zabawa z lustrem, naśladowanie min i ruchów dziecka, nazywanie emocji, opisywanie tego co robią, używanie imienia dziecka i zwracanie się do niego po imieniu, łapanie kontaktu wzrokowego itp.)

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3**STANDARD IV****MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ ŻŁOBKA**

Standardy dotyczące monitoringu i ewaluacji działań Żłobka wskazują na:	Planowane działania realizowane w Żłobku
4.1. Wdrożenie w Żłobku procedur obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, opracowywanej indywidualnie dla każdego dziecka przez osobę sprawującą opiekę oraz rodziców	4.1.osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w Żłobku opracowują i wdrażają procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka (indywidualnie dla każdego dziecka) – procedura stanowi załącznik nr 16 do planu,
4.2. Przeprowadzanie co najmniej raz w roku, analizy satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Żłobek	4.2. Żłobek jest dla dziecka pierwszym, poza rodziną środowiskiem społecznym, jego głównym zadaniem jest wsparcie w opiece i wychowaniu, ale przede wszystkim zapewnienie dziecku możliwości uczenia się poprzez zabawę w czasie nieobecności rodziców, od tego jakie umiejętności dziecko zdobędzie w tym czasie, zależy w dużym stopniu jego dalszy indywidualny rozwój, stąd bardzo ważna jest jakość usług świadczonych w placówce, 4.2.1. monitorowanie opieki nad dzieckiem do lat 3 zorientowane są na zapewnienie dziecku dobrostanu i zapewnienie wysokiej jakości opieki adekwatnej do potrzeb, jak również przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom, w tym przemocy, 4.2.2. Żłobek przeprowadza ocenę uczestniczącą zapewniając w ten sposób partycypację rodziców i możliwość wyrażenia własnej opinii na temat edukacji, opieki oraz ich efektów, 4.2.3. aby potwierdzić, że praca, którą wykonuje się w Żłobku przynosi efekty i upewnić się, że rodzice są zadowoleni z usług Żłobka prowadzone są cykliczne- co najmniej raz w roku, badania ankietowe wśród rodziców, a na ich podstawie dokonywana analiza satysfakcji rodziców w zakresie świadczonych usług (wzór ankiety badania satysfakcji rodziców stanowi załącznik nr 17 do planu), 4.2.3.1. badanie przeprowadzane jest za pomocą kwestionariusza wywiadu z rodzicami (pozwala uzyskać bardziej precyzyjne informacje od każdego rodzica) lub ankiety zawierające otwarte pytania, dlaczego rodzice wybrali ten konkretny Żłobek jako miejsce opieki nad dzieckiem?, co sprawiło, że zdecydowali się na oddanie dziecka

	pod opiekę tego Żłobka?, czy są zadowoleni ze swojego wyboru i dlaczego?. badanie zakończone jest pytaniem umożliwiającym respondentom wskazanie propozycji i sugestii dot. Żłobka, 4.2.3.2. opinie i sugestie rodziców w zakresie potrzeb i oczekiwań oraz wsparcie w opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 są analizowane i wdrażane w miarę potrzeb i możliwości, 4.2.3.3. analizą i zestawieniem zbiorczym przeprowadzonego badania ankietowego zajmuje się w Żłobku powołany przez dyrektora zespół, 4.2.3.4. zespół analizuje materiał badawczy i prowadzi konsultuje się z rodzicami,
4.3. Przeprowadzanie, co najmniej raz na dwa lata, weryfikacji realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych	4.3. w Żłobku przeprowadza się weryfikację realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych. Co najmniej raz na dwa lata ocenia się czy dziecko w Żłobku traktowane jako istota o własnych potrzebach i pragnieniach, czy obdarzane jest szacunkiem, oraz budowane są z nim pozytywne relacje i rozwijane jest zaufanie dziecka do otoczenia, 4.3.1. weryfikacja odnosi się do jakości spełnienia standardów pracy z dzieckiem, które obejmują cele pedagogiczne, opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do formy sprawowanej opieki, z uwzględnieniem działań, jakie były podejmowane wobec dziecka w zakresie: 1. zapewnienia przez osoby sprawujące opiekę komfortowej i bezpiecznej atmosfery podczas pobytu dziecka w Żłobku, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie dziecku w rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem dziecka, okazywaniem szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem zaufania dziecka, 2. edukacji, w szczególności dotyczące: - rozwijania umiejętności motorycznych przez codzienne zabawy ruchowe, wspierające koordynację ruchowo-wzrokową, - rozwijania umiejętności językowych przez nawiązanie werbalnej interakcji z dziećmi, - rozwijania umiejętności samoobsługi, - rozwijania kompetencji poznawczych i sensorycznych, - kształtowania: treningu koncentracji, uwagi, rozwijania kreatywności dziecka przez stwarzanie - możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów, poznawania możliwości ruchowych swojego ciała, eksplorowania przestrzeni, tworzenia okazji do podejmowania decyzji i dokonywania wyborów,

	3.rozwijania kompetencji społecznych i emocjonalnych takich jak: budowanie pewności siebie u dziecka, rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej, wchodzenie w interakcje z innymi osobami, nawiązywanie prawidłowych relacji społecznych, nabywanie szacunku dla innych osób, 4.przebiegu procesu adaptacji dziecka, w celu zwiększenia zaufania rodziców do instytucji opieki oraz zapewnienia właściwego rozwoju emocjonalnego dziecka, 5.przestrzegania zasad higieny, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dzieci. 4.3.2. weryfikacja realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych, dokonywana jest na podstawie analiz i wniosków odnoszących się do podejmowanych w Żłobku działań opisanych w I części planu - standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 pracy standard I. praca z dzieckiem w Żłobku, 4.3.3. dokumentacja związana z weryfikacją realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych znajduje się u dyrektora Żłobka,
4.4. Przeprowadzanie przez dyrektora Żłobka co najmniej raz na dwa lata oceny pracy i ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę. W ocenie tej uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność	4.4. dyrektor Żłobka przeprowadza co najmniej raz na dwa lata ocenę pracy i ewaluację pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w których uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność oraz odpowiedzialność, 4.4.1. każdy opiekun zatrudniony w Żłobku zobowiązany do przeprowadzania- co najmniej raz na dwa lata - auto ewaluacji swojej pracy, w której uwzględni w szczególności swoją postawę, zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność (arkusz auto ewaluacji ustala dyrektor Żłobka)
4.5. Ustalanie obszarów wymagających aktualizacji lub rozwoju wiedzy i umiejętności na podstawie dokonanej oceny dyrektora Żłobka oraz oceny wójta, wspólnie z osobami sprawującymi opiekę	4.5. w Żłobku ustala się obszary wymagające aktualizacji lub rozwoju wiedzy i umiejętności na podstawie dokonanej oceny dyrektora Żłobka oraz oceny wójta, który sprawuje nadzór w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki w Żłobku,

ZAŁĄCZNIK NR 16 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD IV
„MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ ŻŁOBKA”

Procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka w Żłobku

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U. z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121)

Cel procedury:

Określenie szczegółowych obowiązków opiekuna w Żłobku i rodziców w zakresie opracowania i wdrożenia zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka (indywidualnie dla każdego dziecka).

Zakres procedury:

Procedura dotyczy zasad postępowania przez opiekuna w Żłobku i rodziców w czasie prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Opiekun w Żłobku:

Bierze pełną odpowiedzialność za opracowania i wdrożenie zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, oraz za wykorzystywanie wyników obserwacji w pracy z dzieckiem wspomagającej rozwój i dokumentowanie tych działań.

Rodzice/prawni opiekunowie:

Znają dziecko od samego urodzenia i widzą jego zachowanie w wielu codziennych, naturalnych sytuacjach, dzięki czemu potrafią określić, jak przebiegał jego dotychczasowy rozwój, kiedy pojawiły się różne osiągnięcia rozwojowe (pierwszy ząb, pierwsze słowa, pierwszy samodzielny krok, pierwsze rysunki-bazgroty), dlatego są zobowiązani do uczestniczenia w opracowaniu zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka powierzonemu opiece opiekuna w Żłobku.

Opis procedury – realizacja działań

Niniejsza procedura określa zakres działania opiekuna oraz rodziców w Żłobku w obszarze opracowania i wdrożenia zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, wykorzystywania

wyników obserwacji w pracy z dzieckiem wspomagającej rozwój oraz dokumentowania tych działań przez opiekuna Żłobka.

1. Działania opiekuna i rodziców w Żłobku w opracowaniu i wdrożeniu zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, obejmują w szczególności:
 - a) prowadzenie obserwacji i monitorowanie rozwoju dziecka, w celu rozpoznawania potrzeb i możliwości rozwojowych, zdolności i zainteresowań oraz trudności rozwojowych,
 - b) opracowanie indywidualnych planów wspomagających rozwój dziecka, realizowanych w ciągu pobytu dziecka w Żłobku oraz podczas pobytu w domu rodzinnym,
 - c) prowadzenie ćwiczeń i zajęć wspomagających rozwój dziecka, w tym rozwijających zainteresowania i zdolności,
 - d) informowanie rodziców(prawnych opiekunów) o osiągnięciach dziecka, w tym w szczególności poprzez omówienie wyników obserwacji i monitorowania, zrealizowanych planów wspomagających rozwój dziecka – podczas organizowanych w tym celu zebrań lub w indywidualnych przypadkach podczas ustalonych dodatkowych konsultacji w danej grupie Żłobka,
 - e) gromadzenie informacji na temat rozwoju dziecka i jego osiągnięć.
2. Opiekun w Żłobku jest zobowiązany do systematycznego realizowania i dokumentowania określonych w procedurze działań, z zachowaniem terminów określonych w „Harmonogramie działań opiekunów w zakresie obserwowania i monitorowania oraz informowania rodziców (prawnych opiekunów) o osiągnięciach rozwojowych dzieci”.
3. Postępy rozwojowe i edukacyjne dziecka w Żłobku są systematycznie monitorowane. Opiekun dziecka zwraca uwagę na tempo rozwoju dziecka (jak szybko zachodzą zmiany w jego funkcjonowaniu; kiedy dziecko zaczyna robić coś nowego; czy dzieje się to wcześniej, w podobnym wieku, czy może później niż u jego rówieśników) oraz na rytm procesu rozwojowego (czy widać nagle „skoki” umiejętności dziecka, czy też jest to powolne „rozkręcanie się” w uczeniu się czegoś nowego. Opiekun obserwuje wszystkie aspekty rozwoju dziecka: w zakresie rozwoju fizycznego, społecznego, emocjonalnego i poznawczego).
4. Opiekun w Żłobku, dwa razy w ciągu roku szkolnego udziela rodzicom informacji, dotyczących wniosków z przeprowadzonych obserwacji, efektów zrealizowanych działań wspomagających rozwój dziecka, efektów innej pracy z dziećmi, współpracy z rodzicami i specjalistami, ustala z rodzicami kierunki dalszych działań edukacyjnych z dzieckiem.
5. Opiekunowie w Żłobku dwa razy w ciągu roku szkolnego sporządzają pisemną informację dotyczącą przeprowadzonych obserwacji i monitorowania, efektów zrealizowanych działań wspomagających rozwój dziecka, efektów innej pracy, kierunkach dalszych działań edukacyjnych w danej grupie i zapoznania z nią członków zespołu opiekunów pracujących w danej grupie wiekowej w Żłobku.
6. Rodzic/prawny opiekun/dziecko potwierdza fakt uzyskania informacji z przeprowadzonych obserwacji, efektów zrealizowanych działań wspomagających rozwój dziecka.
7. Dokumentowanie działań opiekuna w Żłobku o których mowa w pkt. 3. odbywa się na ustalonych w Żłobku arkuszach obserwacji dziecka załącznik: nr 16A i nr 16B.

8. W zakresie zadań określonych w procedurze opiekun Żłobka ściśle współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka.
9. W przypadku stwierdzenia przez opiekuna, dyrektora Żłobka, a także na prośbę rodzica/prawnego opiekuna dziecka potrzeby konsultacji specjalistycznej w sprawie dziecka na terenie poradni psychologiczno-pedagogicznej opiekunowie mogą sporządzić obserwację dziecka i przekazać do wglądu rodzicom. Wyżej wymienioną obserwację sporządza się w dwóch egzemplarzach. Jeden z nich pozostaje w dokumentacji żłobka.
10. Opiekun zobowiązany jest do zachowania tajemnicy na temat poczynionych obserwacji rozwoju dziecka – wszelkie informacje dotyczące dziecka i jego rodziny mogą być wykorzystywane tylko i wyłącznie dla celów związanych ze statutową działalnością Żłobka.
11. Wszelkie informacje dotyczące rozwoju dziecka, jego osiągnięć lub problemów mogą być przekazywane tylko rodzicom/prawnym opiekunom dziecka lub pracownikom poradni psychologiczno-pedagogicznych przez opiekuna/dyrektora Żłobka.
12. Opiekun Żłobka w każdej grupie w ciągu roku szkolnego gromadzi informacje pisemne na temat rozwoju dziecka a w szczególności arkusze obserwacji dziecka, a także inne dokumenty takie jak np.: ankiety, wytwory pracy dziecka.
13. W przypadku zmiany opiekuna w grupie dziecka lub jego przejścia do innej grupy, dotychczasowi opiekunowie zobowiązani są do przekazania zgromadzonych na temat dziecka informacji i dokumentacji, o których mowa w pkt. 15 – opiekunowi aktualnie pracującemu z dzieckiem.
14. W przypadku zakończenia przez dziecko uczęszczania do Żłobka, opiekun przekazuje dyrektorowi następującą zebraną dokumentację:
 - a) karty obserwacji i monitorowania dziecka,
 - b) w szczególnych przypadkach inne dokumenty określone przez dyrektora.
15. W każdym przypadku na prośbę rodzica o pisemną informację na temat rozwoju i osiągnięć dziecka, opiekun, w porozumieniu z dyrektorem Żłobka, jest zobowiązany przekazać taką informację w możliwie najkrótszym terminie (do 14 dni).

Sposób prezentacji procedur:

- 1) udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w Żłobku.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać dyrektor z własnej inicjatywy lub na wniosek rady rodziców lub organu prowadzącego Żłobek. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Arkusz obserwacji cech rozwojowych dziecka z grupy maluchów.....

Imię i nazwisko dziecka:.....

Data urodzenia.....

Daty kolejnych obserwacji:

- obserwacja I
- obserwacja II
-

Prowadzący obserwację:

Obserwowana cecha	Obserwacja I				Obserwacja II			
	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy
ROZWÓJ FIZYCZNY								
1. Próby samodzielnego chodzenia.								
2. Umie wykonać przysiad.								
3. Stoi samo. (15 m-c).								
4. Próbuje stawiać pierwsze samodzielne kroki. (12 m-c)								
5. Chodzi samo niepewnie, często upada. (15 m-c)								
6. Popycha piłkę nogą. (18 m-c)								
7. Schyla się po zabawkę i nie upada. (14-17 m-c)								
8. Chodzi trzymane za rękę. (12-14 m-c)								

9. Chodzi trzymając np. piłkę. (13-17 m-c)								
10. Chodzi po różnych fakturach (nie boi się)								
11. Omija przeszkody.								
12. Potrafi chodzić na czworakach.								

ROZWÓJ UMYSŁOWY								
1. Na polecenie wskazuje przedmioty na obrazkach.								
2. Przyciąga zabawkę za sznurek.								
3. Wskazuje palcem co chce.								
4. Znajduje ukryte przedmioty (np. pod pokrywką).								
SAMOOBSŁUGA								
1. Samodzielnie pije z kubka.								
2. Je samo ciasteczko, kawałek jabłka, kromkę chleba.								
3. Próby samodzielnego korzystania z łyżki.								
4. Próby samodzielnego wkładania skarpety lub buta.								
5. Próba zgłaszania i kontrolowania potrzeb fizjologicznych.								
6. Siada przy stoliku na krzeselku.								

7. Chętnie myje ręce.								
SPRAWNOŚĆ MANUALNA								
1. Przewraca kartki i ogląda książeczkę.								
2. Wkłada i wyjmuje małe przedmioty z większych.								
3. Chwyta małe przedmioty opuszkami zgiętego palca wskazującego i przeciwnastawnego kciuka. (jeśli inaczej to jak?)								
4. Podejmuje próby rysowania (bazgranie) kropek i kresek. (15 m-c)								
5. Zdejmuje i nakłada kółka ("piko"). (15 m-c)								
6. Gniecie i rozwija papier.								
7. Próbuje trafić sznurkiem w dziurkę. (od 16 m-ca)								
MOWA								
1. Wymawia ze zrozumieniem pierwsze słowa dwusylabowe "lala", "papa", mama i tata.								
2. Naśladuje dźwięki (np. imituje odgłos auta, zwierząt).								
3. Wymawia min. 2 słowa bezsensowne (11-15 m-c)								

4. Wypowiada 3 słowa sensowne (12-16 m-c)								
6. Nuci melodię								
ROZWÓJ SPOŁECZNO-EMOCJONALNY								
1. Reaguje spokojem na nieznane osoby i miejsca.								
2. Okazuje przywiązanie opiekunem.								
3. Rozumie kilka prostych poleceń z gestem "daj", "chodź", "otwórz buzię", słucha zakazu "nie wolno".								
4. Rozumie polecenie poparte gestem.								
5. Rozumie niektóre imiona osób, nazwy przedmiotów i czynności.								
6. Inicjuje interakcje z wieloma osobami z otoczenia.								
7. Sprawdza pole wspólnej uwagi i podąża za wzrokiem lub wskazaniem.								
8. Zachowuje się grzecznie podczas spaceru.								
* Inne osiągnięcia								

UWAGI	Obserwacja I	Obserwacja II

INTERPRETACJA WYNIKÓW OBSERWACJI

- Po przeprowadzeniu pierwszego pomiaru obserwacji opiekun ustala kierunek pracy z dzieckiem w czasie roku szkolnego.
- Drugi pomiar obserwacji służy weryfikacji skuteczności pracy opiekuna z dzieckiem.

Stan rozwoju można określić zliczając wyniki z poszczególnych poziomów (tabela czytana w pionie).

- Większość wyników uzyskanych z danego poziomu sugeruje ten właśnie poziom rozwoju dziecka (działania pedagogiczne polegać mają wówczas na dążeniu do podniesienia tego poziomu na wyższy).
- Nierównomierne rozłożenie wyników z poszczególnych poziomów świadczy o dysharmonii rozwojowej.

Dynamikę rozwoju określa się poprzez porównanie wyników z kolejnych pomiarów (tabela czytana w poziomie). Pozwala to na dostrzeżenie:

- postępu rozwoju danej cechy (jeśli wyniki zmieniają się z niższego na wyższy poziom), stagnacji rozwoju danej cechy (jeśli wyniki utrzymują się na tym samym poziomie), regresu w rozwoju danej cechy (jeśli wyniki zmieniają się z wyższego na niższy).

Stwierdzenie regresu kwalifikuje dziecko do konsultacji ze specjalistami (lekarzem, psychologiem, logopedą itp.).

Pamiętajmy, że dziecko jest w toku dynamicznego rozwoju, dlatego należy unikać kategoriicznych stwierdzeń w jego ocenie. Wyniki obserwacji mają charakter orientacyjny i służą głównie ukierunkowaniu działalności pedagogicznej opiekuna i rodziców na wspomaganie dziecka w procesie nabywania doświadczeń.

Załącznik nr 16B

**Arkusz obserwacji cech rozwojowych
z grupy starszaków.....**

Imię i nazwisko dziecka:.....

Data urodzenia:.....

Daty kolejnych obserwacji:

- obserwacja I
- obserwacja II
-

Prowadzący obserwację:

Obserwowana cecha	Obserwacja I				Obserwacja II			
	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy
ROZWÓJ FIZYCZNY								
1. Sprawnie chodzi i biega.								
2. Potrafi kopać piłkę nie przewracając się.								
3. Wchodzi po schodach samo trzymając się poręczy.								
4. Podskakuje w miejscu.								
5. Rzuca piłką.								
6. Stawia kilka kroków na palcach bez zatrzymania.								
7. Chętnie bawi się na świeżym powietrzu.								
8. Rytmicznie porusza się przy muzyce.								

9. Chodzi po różnych fakturach.								
10. Omija przeszkody.								

ROZWÓJ UMYSŁOWY								
1. Klasyfikuje klocki według kształtu.								
2. Umieszcza 3 elementy w układance.								
3. Układa figury w konturach.								
4. Dobiera części obrazka do całości.								
5. Dobiera identyczne obrazki.								
6. Nazywa przedmioty z otoczenia i przedstawione na rysunku.								
7. Z zainteresowaniem ogląda książeczki.								
8. Słucha krótkich utworów literackich, opowiadanych lub czytanych przez opiekuna.								
9. Odpowiada na pytania.								
10. Rozwiązuje proste zagadki.								
11. Nazywa czynności.								
12. Określa cechy przedmiotów (wielkość, smak, zapach)								

13. Nazywa charakterystyczne zjawiska atmosferyczne (np. opady deszczu, śniegu).									
14. Rozumie polecenia opiekunki.									
15. Powtarza z pamięci krótkie teksty.									
16. Segreguje przedmioty według jednej cechy (kolor, wielkość).									
17. Pokazuje i nazywa części ciała.									
18. Wskazuje górę, dół pomieszczeń, przedmiotów.									
SAMOObsługa									
1. Próbuje samodzielnie się rozebrać i ubierać.									
2. Sprawnie posługuje się łyżką, widelcem i kubkiem.									
3. Myje samo ręce pod nadzorem opiekunki.									
4. Próba zgłaszania i kontrolowania potrzeb fizjologicznych.									
5. Samodzielnie myje zęby.									
SPRAWNOŚĆ MANUALNA									
1. Układa wieże z klocków.									
2. Prawidłowo trzyma narzędzia do rysowania (w palcach a nie w garści)									

3. Wykonuje proste prace plastyczne.									
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Naśladuje rysowanie kropek i pojedynczych kresek, spirale.									
5. Gniecie i rozwija papier.									
6. Próbuje trafić sznurkiem w dziurkę.									
7. Odkręca pokrywki.									

MOWA

1. Łączy w wypowiedziach dwa słowa.									
2. Wykonuje ćwiczenia ortofoniczne, np. dmuchanie piórka.									
3. Nazywa przedmioty.									
4. Wypowiada się pojedynczymi zdaniami.									
5. Śpiewa piosenki.									
6. Bierze udział w zajęciach edukacyjnych.									
7. Naśladuje dźwięki z otoczenia.									

ROZWÓJ SPOŁECZNO-EMOCJONALNY

1. Uczy się samokontroli.									
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Rzadko wybuchą gniewem.								
3. Przejawia silne uczucia do bliskich mu ludzi (rodzice, dziadkowie, opiekunowie).								
4. Chętnie bawi się z rówieśnikami.								
5. Spełnia polecenia (połóż, przynieś, podaj).								
5. Podejmuje zabawy naśladowcze i tematyczne.								
6. Sprząta zabawki.								
7. Jest pogodny i ma dobre samopoczucie.								
8. Nawiązuje kontakt z opiekunkami.								
9. Zna imiona kolegów i koleżanek.								
10. Sygnalizuje opiekunowi złe samopoczucie.								

* Inne osiągnięcia

UWAGI	Obserwacja I	Obserwacja II

INTERPRETACJA WYNIKÓW OBSERWACJI

- Po przeprowadzeniu pierwszego pomiaru obserwacji opiekun ustala kierunek pracy z dzieckiem w czasie roku szkolnego.
- Drugi pomiar obserwacji służy weryfikacji skuteczności pracy opiekuna z dzieckiem.

Stan rozwoju można określić zliczając wyniki z poszczególnych poziomów (tabela czytana w pionie).

- Większość wyników uzyskanych z danego poziomu sugeruje ten właśnie poziom rozwoju dziecka (działania pedagogiczne polegać mają wówczas na dążeniu do podniesienia tego poziomu na wyższy).
- Nierównomierne rozłożenie wyników z poszczególnych poziomów świadczy o dysharmonii rozwojowej.

Dynamikę rozwoju określa się poprzez porównanie wyników z kolejnych pomiarów (tabela czytana w poziomie). Pozwala to na dostrzeżenie:

- postępu rozwoju danej cechy (jeśli wyniki zmieniają się z niższego na wyższy poziom), stagnacji rozwoju danej cechy (jeśli wyniki utrzymują się na tym samym poziomie), regresu w rozwoju danej cechy (jeśli wyniki zmieniają się z wyższego na niższy).

Stwierdzenie regresu kwalifikuje dziecko do konsultacji ze specjalistami (lekarzem, psychologiem, logopedą itp.).

Pamiętajmy, że dziecko jest w toku dynamicznego rozwoju, dlatego należy unikać kategoriicznych stwierdzeń w jego ocenie. Wyniki obserwacji mają charakter orientacyjny i służą głównie ukierunkowaniu działalności pedagogicznej opiekuna i rodziców na wspomaganie dziecka w procesie nabywania doświadczeń.

**ZAŁĄCZNIK NR 17 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO
ŻŁOBKA STANDARD IV
„MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ ŻŁOBKA”**

Ankieta analizy satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Żłobek

ANKIETA DO RODZICÓW

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o uzupełnienie poniższej ankiety. Celem badań jest zgromadzenie informacji na temat satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Żłobek. Dzięki Państwa odpowiedziom będziemy mogli udoskonalić swoją pracę. Ankieta jest anonimowa.

2. Jak długo Państwa dziecko chodzi do Żłobka?

.....

3. Dlaczego wybrali Państwo nasz Żłobek dla swojego dziecka?

.....

4. W jakim stopniu są Państwo zadowoleni z usług Żłobka do którego uczęszcza Państwa dziecko?

- a) bardzo zadowoleni,
- b) raczej zadowoleni
- c) raczej niezadowoleni
- d) zdecydowanie niezadowoleni

Proszę podać powody do niezadowolenia.....

5. Z jakim nastawieniem Państwa dziecko chodzi do Żłobka?

- a) bardzo chętnie
- b) zazwyczaj chętnie
- c) zazwyczaj niechętnie
- d) bardzo niechętnie

6. Czy w czasie pobytu dziecka w Żłobku zauważyli Państwo postępy w jego rozwoju w takich obszarach jak:

- a) sprawność motoryczna
- b) umiejętności językowe

- c) umiejętności samoobsługi
- d) kompetencje poznawczych i sensorycznych
- e) koncentracja oraz uwaga
- f) kreatywność
- g) kontakty z rówieśnikami i otoczeniem

7. Jak często udzielane są Państwu informacje dotyczące funkcjonowania i postępów dziecka w Żłobku?

- a) codziennie
- b) kilka razy w tygodniu
- c) raz w tygodniu
- d) kilka razy w miesiącu
- e) raz w miesiącu
- f) rzadziej niż raz w miesiącu

8. Czy zadowala Państwa częstotliwość przekazywania informacji na temat dziecka?

- a) bardzo zadowala
- b) raczej zadowala
- c) raczej nie zadowala
- d) bardzo nie zadowala

9. Która forma kontaktu dostarcza Państwu najpełniejszej wiedzy o funkcjonowaniu dziecka w Żłobku? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- a) zebrania z rodzicami
- b) konsultacje indywidualne
- c) informacje umieszczane na tablicy ogłoszeń
- d) informacje przekazywane ustnie przez opiekunów
- e) prezentowanie prac plastycznych dzieci
- f) zajęcia otwarte
- g) imprezy i uroczystości /występy dzieci
- h) kontakt telefoniczny/ e-mail
- i) inny – jaki?

10. Czy i w jaki sposób mogliby Państwo zaangażować się we współpracę ze Żłobkiem wykorzystując swoje zainteresowania, umiejętności, zawód itp.?

.....

11. Czy Państwa zdaniem macie poczucie, że wpływacie na to, co się dzieje w Żłobku?

- a) w dużym stopniu
- b) w niewielkim stopniu
- c) w ogóle nie mamy wpływu

12. W jakim stopniu jesteście Państwo zadowoleni z efektów pracy opiekuna z dzieckiem?

- a) bardzo zadowoleni
- b) raczej zadowoleni
- c) raczej niezadowoleni
- d) bardzo niezadowoleni

13. W jakim stopniu mogą Państwo liczyć na pomoc opiekuna w sytuacji zaobserwowania trudności rozwojowych/wychowawczych z dzieckiem?

- a) w dużym stopniu
- b) w niewielkim stopniu
- c) wcale nie możemy liczyć na pomoc

14. Jak oceniają Państwo relacje z dyrektorem Żłobka:

1. dostępność:

- a) bardzo dobrze
- b) raczej dobrze
- c) raczej źle
- d) bardzo źle

2. Stosunek do dzieci

- a) bardzo dobrze
- b) raczej dobrze
- c) raczej źle
- d) bardzo źle

3. kompetencje zawodowe

- a) bardzo dobrze
- b) raczej dobrze
- c) raczej źle
- d) bardzo źle

4. życzliwość:

- a) bardzo dobrze
- b) raczej dobrze
- c) raczej źle
- d) bardzo źle

5. zarządzanie placówką pod kątem organizacyjnym:

- a) bardzo dobrze
- b) raczej dobrze
- c) raczej źle
- d) bardzo źle

15. Jakie Państwa zdaniem atuty posiada Żłobek?

.....

16. Co, Państwa zdaniem, powinno być robione w Żłobku inaczej niż dotychczas?

.....

17. Co Żłobek mógłby wprowadzić nowego do swojej pracy?

.....

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 PRACY

STANDARD V

WSPÓŁPRACA OSÓB SPRAWUJĄCYCH OPIEKĘ NAD DZIECKIEM W ŻŁOBKU Z RODZICAMI

Standardy dotyczące współpracy osób sprawujących opiekę nad dzieckiem w Żłobku z rodzicami wskazują, że:	Planowane działania realizowane w Żłobku
5.1. Rodzicom udziela się wszelkich informacji o przebiegu opieki	5.1.osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w Żłobku udzielają rodzicom wszelkich informacji o przebiegu opieki, 5.1.1.personel Żłobka jest zaangażowany w budowanie współpracy z rodzicami, 5.1.2.1.personel (dyrekcja, opiekunowie) rozumie znaczenie współpracy z rodzicami dla rozwoju dzieci i poszerza wiedzę w tym zakresie, 5.1.2.2. w Żłobku wspólnie wypracowuje cele i zasady współpracy z rodzicami dotyczące między innymi przebiegu opieki nad dzieckiem, potrzeb rozwojowych dziecka, 5.1.2.3. personel Żłobka zna cele i zasady współpracy z rodzicami, 5.1.2.4. rodzice są informowani przez personel o celach i zasadach współpracy, o przebiegu opieki nad dzieckiem, 5.1.3. w Żłobku tworzy się warunki do codziennej obecności rodzin. 5.1.3.1. personel Żłobka jest znany rodzicom (np. przedstawienie całego personelu podczas zebrania), 5.1.3.2. personel Żłobka dba o bezpieczną i przyjazną atmosferę w placówce, pracownicy sygnalizują rodzicom, że są mile widziani, że ich obecność jest ważna i oczekiwana, 5.1.3.3. opiekun wita rodzinę na powitanie i żegna na koniec każdego dnia. 5.1.3.4. opiekun co najmniej dwa razy w roku organizuje dla rodzin imprezy integracyjno-okolicznościowe, 5.1.3.5. przestrzeń Żłobka jest aranżowana w taki sposób, aby sprzyjała codziennej obecności rodzin w placówce np. poprzez organizowanie przyjemnego i komfortowego miejsca dla rodziców w szatni, sali dziecka, sprzyjające rozmowom z opiekunami i z innymi rodzicami, 5.1.4.opiekun ma całościową wiedzę na temat każdego dziecka, którą dzieli się z rodzicami, 5.1.4.1.opiekun codziennie wymienia informacje z rodzicami na temat tego, jak dziecko czuje i zachowuje się w czasie pobytu w Żłobku,

	5.1.4.2. opiekun co najmniej dwa razy w roku zbiera informacje od rodziców na temat przyzwyczajzeń, preferencji, zainteresowań, doświadczeń dziecka, 5.1.4.3. opiekun na podstawie obserwacji i dokumentacji prowadzi, przynajmniej raz w roku, rozmowy z rodzicami każdego dziecka na temat jego rozwoju, aktualnych zainteresowań oraz możliwości wsparcia, jeśli takie jest potrzebne, 5.1.5. opiekun stwarza warunki do uczestnictwa każdej rodziny w życiu Żłobka, 5.1.5.1. opiekun dba o to, aby poznać każdą rodzinę uczęszczającą do Placówki, 5.1.5.2. opiekun zaprasza rodziców do zaangażowania się w codzienne funkcjonowanie placówki, uwzględniając ich preferencje, umiejętności oraz możliwości czasowe, 5.1.5.3. opiekun uwzględniają różnice w strukturze rodzin oraz zróżnicowanie społeczno-kulturowe np. podejście do wychowania, stosunek do religii itp. 5.1.6. w Żłobku może zostać utworzona - zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa - rada rodziców będąca reprezentantem ogółu rodziców dzieci uczęszczających do Żłobka w sprawach dotyczących funkcjonowania placówki (wnioski, opinie, inicjatywy) w tym w szczególności w zakresie prowadzenia zajęć edukacyjnych,
5.2. Na bieżąco i regularnie, przeprowadzane są konsultacje w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka	5.2.1. osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w Żłobku na bieżąco i regularnie prowadzą konsultacje z rodzicami w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka, 5.2.2. personel Żłobka stwarza warunki do dialogu z rodzicami, opiekunowie i rodzice dbają o dobry przepływ informacji i komunikację w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka, 5.2.2.1. dyrektor Żłobka udostępnia rodzicom podstawowe dokumenty pracy placówki: statut, regulaminy, procedury itp. 5.2.2.2. w Żłobku jest dostępny informator dla rodziców, który zawiera podstawowe informacje o funkcjonowaniu placówki np. program adaptacyjny, ramowy plan dnia, zasady współpracy z rodzicami (załącznik nr 18 do planu), 5.2.3. opiekun zna i uwzględnia oczekiwania i potrzeby rodziców, 5.2.3.1. dyrektor na bieżąco i regularnie bada oczekiwania rodziców w zakresie potrzeb organizowania konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka w różnych obszarach rozwoju, 5.2.3.2. dyrektor we współpracy z opiekunami uwzględnia potrzeby i oczekiwania rodzin planując organizację pracy placówki oraz pracę opiekuńczo – edukacyjną z dziećmi,

	5.2.3.3. opiekun systematycznie dokumentuje współpracę z rodzicami. 5.2.4. opiekun konsultuje się z rodzicami uwzględniając ich potrzeby i możliwości, 5.2.4.1. opiekun oferuje różne formy komunikacji, dostosowując je do potrzeb, preferencji i możliwości czasowych rodziców, np. rozmowy, telefon, e-mail, 5.2.4.2. opiekun stosuje różne sposoby komunikacji bezpośredniej – prowadzi spotkania grupowe i indywidualne konsultacje z rodzicami oparte na prowadzonej obserwacji i dokumentacji rozwoju dziecka i grupy, 5.2.4.3. opiekun stosuje różne narzędzia komunikacji pośredniej, np. prezentacje zdjęciowe, tablice informacyjne,
--	--

ZAŁĄCZNIK NR 18 DO PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO ŻŁOBKA
STANDARD V
„WSPÓŁPRACA OSÓB SPRAWUJĄCYCH OPIEKĘ NAD DZIECKIEM W ŻŁOBKU Z RODZICAMI”

Procedury współpracy z rodzicami we wszystkich grupach Żłobka

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U z 2025 r. poz. 798)
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121)

Cel procedury

1. Wprowadzenie jednolitego systemu współpracy z rodzicami we wszystkich grupach.
2. Ułatwienie monitorowania przyjętych zasad.
3. Pomoc w pracy wychowawczej opiekunom rozpoczynającym pracę z dzieckiem w Żłobku.
4. Ułatwienie wzajemnych kontaktów między pracownikami Żłobka a rodzicami oraz prawidłowy przepływ informacji między nimi.
5. Określenie szczegółowych obowiązków opiekuna w Żłobku i rodziców w zakresie współpracy.

Zakres procedury:

Procedura reguluje i określa zasady współpracy Żłobka z rodzicami, określa współodpowiedzialność za opiekę i wychowanie dziecka i rozwiązywanie problemów wychowawczych.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Opiekun w Żłobku:

1. uzgadnia z rodzicami wspólny system oddziaływań wychowawczych
2. udziela rodzicom wszelkich informacji o przebiegu opieki
3. przeprowadza na bieżąco i regularnie, konsultacje w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka
4. tworzy klimat wzajemnego porozumienia

Rodzice/prawni opiekunowie

Mają świadomość, że wielokierunkowy rozwój dziecka zależy od wspólnie realizowanych działań, właściwie prowadzonej współpracy rodziny ze Żłobkiem i Żłobka z rodziną.

Opis procedury – realizacja działań

Niniejsza procedura określa zakres współpracy Żłobka z rodzicami poprzez podejmowanie następujących zadań:

- 1) realizację celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych dostosowanych do form sprawowanej opieki nad dzieckiem,
- 2) tworzenie optymalnych warunków do indywidualnego rozwoju dziecka,
- 3) rozpoznawanie satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Żłobek i ich oczekiwań wobec Żłobka,
- 4) udzielanie rodzicom wszelkich informacji o przebiegu opieki nad dzieckiem,
- 5) przeprowadzanie, na bieżąco i regularnie, konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka,

W realizacji zadań w zakresie współpracy z rodzicami podejmujemy w Żłobku następujące działania:

1. Uważnie słuchamy informacji rodziców o potrzebach ich dzieci i warunkach, które najlepiej sprzyjają ich rozwojowi.
2. Realizujemy plan opiekuńczo-edukacyjno-wychowawczy akceptowany przez rodziców.
3. Informujemy rodziców o postępach i sukcesach i dzieci.
4. Jesteśmy przyjaźni dzieciom, rodzicom, i współpracownikom, traktujemy ich podmiotowo i z szacunkiem,
5. Dajemy rodzicom mają prawo do wypowiedzania opinii na temat wszystkich spraw związanych z ich dziećmi.
6. Dbamy o przepływ informacji pomiędzy Żłobkiem a rodzicami. Osobą odpowiedzialną za organizację przepływu informacji jest:
 - 1) dyrektor Żłobka, który odpowiada za: funkcjonowanie oraz organizację placówki, ogólne zadania opiekuńczo- edukacyjno-wychowawcze, współpracę z Radą Rodziców,
 - 2) opiekun Żłobka pracujący w grupie z dziećmi, który odpowiada za organizację pracy w grupie, zebrań, warsztatów, dni otwartych, przekazywanie informacji rodzicom,
 - 3) pielęgniarka, która pomaga w układaniu planów pracy z dziećmi, sprawowania opieki nad dziećmi, komunikuje się z rodzicami w sprawach dotyczących zdrowia dziecka.

Informacje przekazywane są rodzicom w formie:

- 1) ustnej (zebrania ogólne, grupowe, kontakty indywidualne, telefoniczne),
- 2) pisemnej (ogłoszenia, komunikaty, zaproszenia, foldery, gazetki, informacja na tablicach grupowych, ogólnych, karty obserwacji dziecka),
- 3) elektronicznej (indywidualne adresy e-mail, adres poczty Żłobka).

Prawa, obowiązki i zadania rodziców

Rodzice zobowiązani są w szczególności do:

- 1) systematycznego kontaktowania się ze Żłobkiem, celem uzyskania informacji dotyczących postępów rozwojowych dziecka i jego zachowania,
- 2) współpracy z opiekunem, dyrektorem Żłobka, pomocą opiekuna itd.,
- 3) dokonywania opłat za Żłobek zgodnie z harmonogramem ustalonym przez dyrektora,
- 4) informowania Żłobka o nieobecności dziecka oraz stanie zdrowia dziecka,
- 5) przestrzegania Statutu oraz respektowania uchwał Rady Rodziców,
- 6) przekazywania opiekunowi ważnych informacji o sytuacji rodzinnej dziecka mających wpływ na jego funkcjonowanie,
- 7) śledzenia na bieżąco ogłoszeń i komunikatów dotyczących działalności Żłobka,
- 8) systematycznej współpracy z opiekunem dziecka w zakresie wychowania i rozwoju dziecka.

Rodzice mają w szczególności prawo do:

- 1) znajomości planu opiekuńczo-edukacyjno-wychowawczego Żłobka oraz planu pracy w grupie,
- 2) znajomości zasad dokonywania obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka,
- 3) uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka (jego postępów, ewentualnych trudności) w czasie tzw. „dni otwartych”, zebrań grupowych,
- 4) uzyskiwania informacji i porad w sprawach wychowania i dalszego rozwoju dziecka,
- 5) wyrażania i przekazywania opinii na temat pracy Żłobka do organu prowadzącego Żłobek,
- 6) uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, uzyskiwania porad i wskazówek od opiekuna,
- 7) wyrażania i zgłaszania wniosków, uwag i obserwacji na temat funkcjonowania Żłobka z zachowaniem drogi służbowej: opiekun–dyrektor–organ prowadzący.

Uprawnienia Rady Rodziców:

Rodzice mogą tworzyć w Żłobku Radę Rodziców na rzecz doskonalenia statutowej działalności Żłobka, a w szczególności:

- 1) pobudzenia i organizowania form aktywności rodziców na rzecz wspomagania realizacji celów i zadań Żłobka,
- 2) współpracy ze środowiskiem Żłobka,
- 3) gromadzenia dodatkowych funduszy dla wspierania działalności Żłobka (sponsorowanie realizacji wybranych zadań Żłobka itd.).

Do kompetencji rady rodziców należy:

- 1) występowanie do dyrektora Żłobka i podmiotu prowadzącego Żłobek z inicjatywami, wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach dotyczących Żłobka, w tym w szczególności w zakresie prowadzenia zajęć edukacyjnych,
- 2) opiniowanie spraw organizacyjnych Żłobka, w szczególności w zakresie zmian regulaminu organizacyjnego,
- 3) wizytacja przez przedstawicieli rady rodziców pomieszczeń Żłobka i w przypadku dostrzeżenia nieprawidłowości zgłoszenie ich do dyrektora Żłobka, a w razie nieusunięcia nieprawidłowości – do wójta.

Szczegółowe zasady współpracy Żłobka z Radą Rodziców reguluje Regulamin Rady Rodziców.

Zadania opiekuna w Żłobku:

Zadaniem opiekuna jest sprawowanie opieki nad dziećmi, a w szczególności:

- 1) zapewnienie dziecku komfortowej i bezpiecznej atmosfery podczas pobytu dziecka w Żłobku,
- 2) edukacja dziecka, w szczególności w obszarach:
 - a) rozwoju umiejętności motorycznych przez codzienne zabawy ruchowe, wspierające koordynację ruchowo-wzrokową,
 - b) rozwoju umiejętności językowych przez nawiązanie werbalnej interakcji z dziećmi,
 - c) rozwoju umiejętności samoobsługi,
 - d) rozwoju kompetencji poznawczych i sensorycznych,
 - e) kształtowania i treningu koncentracji i uwagi,
 - f) rozwoju kreatywności dzieci przez stwarzanie możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów, poznawania możliwości ruchowych swojego ciała, eksplorowania przestrzeni, tworzenia okazji do podejmowania decyzji i dokonywania wyborów;
- 3) rozwoju kompetencji społecznych i emocjonalnych takich jak: budowanie pewności siebie u dziecka, rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej, wchodzenie w interakcje z innymi osobami, nawiązywanie prawidłowych relacji społecznych i nabywanie szacunku dla innych osób,
- 4) przebiegu procesu adaptacji dziecka, w celu zwiększenia zaufania rodziców do instytucji opieki oraz zapewnienia właściwego rozwoju emocjonalnego dziecka,
- 5) przestrzegania zasad higieny, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dzieci.

Opiekun w celu realizacji w/w zadań:

- 1) otacza indywidualną opieką wychowawczą każdego ze swoich wychowanków,

- 2) planuje i organizuje wspólnie z rodzicami różne formy integrujące grupę,
- 3) współdziała z innymi opiekunami i pracownikami Żłobka uzgadniając z nimi kierunek działania wobec ogółu dzieci, a także wobec tych, którzy powinni być otoczeni indywidualnymi działaniami,
- 4) dba o porozumienie z rodzicami niezależnie od wykazywanej przez nich inicjatywy; organizuje spotkania lub w innej formie kontaktuje się z rodzicami informując ich o postępach w nabywaniu umiejętności i zachowaniu dziecka,
- 5) włącza rodziców w sprawy życia grupy i Żłobka,
- 6) prowadzi obserwacje na temat dziecka, czynionych przez niego postępów, ewentualnych trudności, niepokojących zachowań.

Preferowane formy kontaktów z rodzicami:

- 1) zebrania grupowe,
- 2) dni otwarte,
- 3) konsultacje,
- 4) uroczystości żłobkowe,
- 5) zajęcia otwarte,

W trakcie spotkań/konsultacji z rodzicami opiekun:

- 1) podkreśla postępy rozwojowe dziecka, sukcesy dziecka,
- 2) zachowuje dyskrecję podczas przekazywania rodzicom informacji o postępach rozwojowych dziecka, trudnościach rozwojowych,

Ewaluacja współpracy z rodzicami odbywa się poprzez:

- 1) badania ankietowe dotyczące ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę w Żłobku, w których uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność,
- 2) analizę satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Żłobek,
- 3) przygotowanie sprawozdań opiekunów dotyczących współpracy z rodzicami – ustalenie wniosków do dalszej pracy,
- 4) opracowanie wniosków do dalszej pracy w zakresie współpracy z rodzicami przez dyrektora Żłobka.

Sposób prezentacji procedur:

- 1) zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w Żłobku procedurami na spotkaniach, organizacyjnych w sierpniu każdego roku,
- 2) udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w Żłobku,

- 3) zapoznanie wszystkich pracowników Żłobka z treścią procedury.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor Żłobka z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego Żłobek/rady rodziców Żłobka. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.